

1431

Inventari dels llibres relictos per Francesc Duran, prevere beneficiat de la Seu de Barcelona.

ACB. Gabriel Canyelles, *Plec d'inventaris i encants*, 1430-1443, vol. 348, s.n., fols. 1r, 2v.

Primo, in capella Sancti Michaelis, constructa in Sede Barchinone, fuerunt inventa bona sequentia:

.....

1. <Primo>, unes *Ores* de paper, en les quals comensen algunes retgles e de continent lo *Canticum gradum*, e en la fi, axí matex, gran còpia de retgles, les quals són del dit deffunt.

.....

Item, in domo dicti deffuncti fuerunt inventa bona sequentia. Et primo in camera

.....

2. Item, un *Breviari* gran de pregamí, de cambre, lo qual comensa: "notandum est quod ubicumque". Et in fine: "exsurge omnia alia".

3. Item, altre *Breviari* patit, portàtil, de pregamí, ab dos tanchadors. Comensa la primera pàgina: "incipit *Breviarium*". Et in fine: "da nobis quesumus opus".

4. Item, un *Diornal* de preguamí, ab cuberta vermella e ab dos tanchadors de seda blave, ab los caps d'argent. Comença <la> rúbrica vermella: "dominica septuagesima". Et in ultimitate: "cetera ut supra".

5. Item, altre *Breviari* gran de cambra, de pragamí. Comença: "notandum est quod ubicumque". In fine: "virgo singularis".

¹ *Evangeliarium (Biblia)*.

² Un de tants textos atribuïts a Augustinus (Els catàlegs consultats no identifiquen cap *Libellus* d'aquest sant).

^{3,4} Els *incipit* d'aquests dos manuscrits són massa comuns a molts tipus de textos (litúrgics, jurídics, literaris, etcètera) com per a poder identificar-los amb precisió.

⁵ Més que un llibre, aquest plec de pergamí amb la *Missa de santa Maria*, l'hem recollit pel detall de les caplletres daurades.

⁶ L'*explicit* recull la datació d'aquest còdex en l'any 1380.

1431, gener, 9

Inventari dels llibres relictos per Jaume Ermendans, apotecari, ciutadà de Barcelona.

ACB.Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fol. 233r, 235v.

Item, en la cambra on lo dit defunt finà sos dies, atrobam les coses següents:

.....
Item, .I. artibanch de peus de lit de .II. cases, dins lo qual atrobam les coses següents:

Primo, .I. capse pintade dins lo quall atrobam les coses següents:

.....
1. <Primo>, .I. libre de *Evangelis*, cubert^a de vert. Qui comença la primera carta: "in illo tempore dixit Ihesus dixipulis suis". E feneix la derrera carte: "in nomine tuum posuerunt Ihesum".

2. Item, altre libre de posts, cuber <t> de vermeyll. Qui comença: "incipit *Libellus beati Augustini*". E feneix la derrera carta: "inmensitate suspensa".

3. Item, altre libre ab cubertes de paper, cuber de vert. Qui comença: "in nomine sancte et individue Trinitatis". E feneix la derrera carta: "ista nocetur oculis set vigilare magis".

4. Item, altre libre ab cubertes de post, cubert de vermeyll. Qui comença: "ave Maria". E la derrera carte feneix: "resurgamus per eundem".

Item, en la recambre atrobam les coses següents.

Item, .I. caxeta ab pany e clau, dins le qual atrobam les coses següents.

Primo, un cofret pitit de cuyro, dins lo qual atrobam les coses següents:

.....
5. Item, atrobi un plech de preguamí en lo qual here scrite la *Missa de Santa Maria*, ab les capletres d'or.

6. Item, .I. libre ab cubertes de paper, cubert de aluda blanca. Qui comença la primera carta: "molt és beneventurat qui pot servir". E feneix la derrera carta: "anno Domini .M^o.CCC^o. octuagessim^o".

^a cubert de vert *interlineat*.

¹

² *Breviarium (Liturgica)*, amb caplletres de colors.

^{3,4,5,6} *Missale (Liturgica)*, alguns d'ells amb caplletres bellament miniades (com la «letra gran daurada ab una ymatge qui stava al mig» del *Missale secundum consuetudinem Romanam Ecclesiae* de la nota 4).

1431, març, 2

Inventari dels llibres relictos per Pere Boscà, prevere de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 70r, 77v-79r.
Ed.parc. MADURELL: *Docs. de archivo.1*, n° 8.
Ed.parc. MADURELL: *Docs. de archivo.2*, n° 15.
Ed.parc. MADURELL: *Manuscripts...*, n° 65.
Ed.parc. MADURELL: *Regesta Biblias...*, n° 34.

Primo, atrobam en la heretat del dit defunt, ço és, en la cambre del alberch hon lo dit defunt jahia, lo qual alberch és prop lo monestir de Jonqueres, les coses següents:

.....

1. <Primo>, .I. libret scrit en pergami en què és scrit lo *Canticum gradum* e altres *Oracions* e .I. altre libret de poque valor.

.....

març, 17

2. Item, atrobam .I. libra gros apellat^a *Briviari*, de forma menor, scrit en pergamins, cubert de posts ab cuyro vert, ab .I. gafet. Comensava en la primera fulla: "notandus est quod ubicumque dies dominica, et cetera.". Fenex la dita primera fulla ab capletra blau: "visio Ysahie prophete filii amos quem". E comensa la darrera fulla del dit libre: "mulier ecce filius tutuus, et cetera". E fenex: "offies ancendente continetur ab, et cetera". Lo qual libre ha^b .I. cuberta de drap de li prim e alguns^c giradors de seda.

3. Item més, atrobam altre libra de forma maior apellat *Missal*, scrit en pergamins, ab^d posts cubertes de cuyro empremtades, ab dos gaffets e ab cuberta de drap de li^e. En lo comensament del qual era primerament continuat e scrit lo *Compter*. E puys comensava la primera fulla del dit libra^f la rúbrica vermella: "dominica prima adventus ad missam officium". E en^g après, ab letra gran, comensava lo dit libra: "ad te levavi animam meam, et cetera". E finia la dita carta: "gracia tue visitacionis, et cetera". E comensava la darrera fulla del dit libre: "hora clarifica filium tuum, et cetera". E fenex la dita darrera fulla: "diluxisti me in ipsis sit et ego in ipsis".

⁷ *Officiarium (Liturgica)*.

⁸ *Passionarium (Liturgica)*.

⁹ *Genesis (Biblia)*. En aquest cas, sí que és enregistrada la seva venda a la subhasta, juntament amb «d'altres librots escrits, axí en romans com en latí, e d'altres paperots» (133, 1).

¹⁰ *Llibre d'Hores*, amb coberta d'oripell i caplletra daurada al començament. La seva descripció coincideix amb el (133, 2).

^{11,12,17,18,19} Alguns d'aquests còdexs, com els dos primers amb *Romanços*, poden formar part del lot de «librots, axí en romans com en latí» venuts a l'encant, com hem vist (133, 1).

¹³ *Missale?*.

¹⁴ Llibres de *Cant* litúrgic. Com veiem, la biblioteca d'en Pere Boscà no s'aparta gens de la temàtica litúrgico-religiosa.

4. *lf. 78r* Item, atrobam altre libra de forma pus menor, gros^h, apellat *Missal*, scrit en pergamins, ab cubertes de posts empremtades, ab .X. claus ab dos gaffets. En lo comensament del qual era per continuat lo *Compter*. E puy comensava lo dit libra ab letres vermelles: "Incipit ordo *Missalis* secundum consuetudinem Romanam Ecclesiae". E en après, ab letra gran daurada ab una ymatge qui stava al mig, comensava lo dit libra: "Ad te levavi animam meam, et cetera". E finia la dita primera carta: "dec nobis id ipsum, et cetera". E comensava la darrera carta del dit libra: "De ut quibus fidey christiane, et cetera". E fenex la dita darrera carta: "triumphaie mercamur per".

5. Item, atrobam altre libre scrit en pergamins apellat *Missal*. En lo qual és continuat com deuen la benedicció a marit e muller, cubert de posts ab cuyro vert, ab .I. tencador. E comensava la primera fulla del dit libre: "et introrbo al altare, et cetera". E fenex la dita fulla: "qui sedes ad dexteram". E comensava la darrera fulla del dit libre ab capletra vermell: "benedie Domine hanc familiam tuam, et cetera". E fenex: "per omnium nostrum Ihesum Christum filium tuum".

6. *lf. 78v* Item, atrobam altre libre scrit en pergamins, ab posts cubertes de cuyro vermell, ab dos gaffets, en lo qual era scrit o continuat com bateien los infants e com donan la strema unció, ab altres coses. En lo comensament del qual era scrit lo *Compter*. E comensava lo dit libra ab letres vermelles: "Incipit Ordo ad cathecuminum faciendi, et cetera". E comensa lo dit libra ab capletra vermella: "quid petis ad ecclesiam". E fenex la dita fulla: "nostri Ihesuchrist et in virtute". E fenex la darrera carta del dit libra en què no havia continuades sinó .III. línies: "pietatis absterge per do <mino> no <stro>".

7. Item, atrobam altre libre scrit en pergamins, descornat, ab posts cubert de cuyro vertⁱ, ab^k .I. tencador, apellat *Officier*, tot *de cant*. E comensava lo dit libre, tot ab cant: "salve Sancta parens, et cetera".

8. Item, atrobam un libra scrit^l en pergamins, cubert ab posts nues^m, ab .I. tencador, apellat *Passioner*, ab cant.

9. Item, atrobam .I. libre apellat *Gènesi*, scrit en paper, tot ab cubertes de pergami, de poque valor.

10. Item, atrobam .I. libre cubert de cuyro oripellat, empremtat, en què era scrit les *Ores de la Passió*, ab lo capletra d'or, ab .I. tencador d'argent.

11. Item, atrobam dos libres de tot lo full, veys, tots desbaratats, en què havia continuats alguns *Romanses*, de poque valor.

12. *lf. 79r* Item, atrobam .I. libre petit, scrit en pergamins, apellat [...] ⁿ, <de poque> valor.

13. Item, atrobam altre libre petit, scrit en pergamins, en què ha .XVI. fulles, cubert de posts de paper ab cuyro vermell, en què ha *Mises del dil <l> uns, del dimarts e de tota la setmana*.

14. Item, atrobam tres libres scrits en pergamins, de *Cant*, de poque valor.

¹⁵ *Psalterium (Biblia)*, en pèssim estat de conservació («que tot se rau»).

^{16,18,20,21} Diversos llibrets amb *Orationes*, un dels quals va ésser adquirit a l'encant públic (133, 4).

¹⁹ Un d'aquests llibrets conté els *Psalmi penitentiales*.

²¹ A més de les *Orationes*, sembla incloure l'*Officium defunctorum* litúrgic.

15. Item, atrobam .I. *Saltiri* en pergamins scrit, que tot se rau, de fort poca valor.

16. Item, atrobam .I. libret scrit en paper en què havia algunes *Oracions*.

17. Item, atrobam .IIII. librets scrits en paper en què ha alguns *Romansos*, de poque valor.

18. Item, atrobam dos librets de paper, de fort poque valor, en què ha scrit alguns *Romansos e Oracions*.

19. Item, atrobam .IIII. librets en què ha continuats en la un los *Psalms penitencials*, en latí e en romans, en los altres havia *Romansos*, de poque valor.

20. Item, .II. librets petits scrits en pergami, en què havia algunes *Oracions*, de poque valor.

21. Item, dos librets petits en què eren scrits algunes *Oracions e Vespres de morts*, de poque valor.

^a apellat Briviari *interlineat*.- ^b ha .I.^a *interlineat*.- ^c segueix *cancel·lat* tancad <ors>.- ^d segueix *cancel·lat* cubertes.- ^e segueix *cancel·lat* lo.- ^f segueix *cancel·lat* ab letra gran florejade.- ^g en après *interlineat*, *damunt de puy* *cancel·lat*.- ^h gros *interlienat*.- ⁱ segueix *cancel·lat* de.- ^k ab .I. tencador *interlineat*.- ^l scrit en pergamins *interlineat*.- ^m nues *interlineat*.- ⁿ una taca d'humitat a l'extrem superior dret impedeix la lectura de part de l'instrument.

¹ Vegeu 132, 9. Els «librots...axí en romans com en latí» que acompanyen la venda d'aquest *Genesis*, segurament corresponen a alguns enregistrats en l'inventari. Aquí només anotarem aquelles identificacions que creiem segures.

² La descripció codicològica permet identificar-lo amb el (132, 10).

³ No hem identificat aquests llibres de *Penitència* a l'inventari.

⁴ Un llibre és l'*Officium beatae virginis Mariae* i l'altre, d'*Orationes*, es pot correspondre amb més d'un dels que figuren a la biblioteca de Boscà (132, 16,18,20 o 21).

⁵ Aquest *Tobias* de Matthaëus Vindocinensis tampoc no és a l'inventari.

⁶ En Dalmau és l'únic nom de comprador que coneixem d'aquest encant de llibres. Va comprar aquests *Evangelia* per poc més d'un sou.

1431, març, 5

Encant públic dels llibres relictes per Pere Boscà, prevere de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 98r-98v.
Ed.parc. MADURELL: *Manuscrits...*, n° 66.
Ed.parc. MADURELL: *Regesta Biblias...*, n° 35.

desembre, 19

1. <Primo>, .I. *Gènesi* escrit en paper, ab cubertes de pergamí, ab d'altres librots escrits^a, axí en romans com en latí, e d'altres paperots^b . . . . . .XVIII. sous, .III.
2. Item, .I. libret escrit en pergamins en què era escrit lo *Offici de la creu*, ab cubertes de posts cubertes de oripell enpremtat, ab .I. tancador d'argent . . . . . .III. sous, .VI.
3. Item, .II. librots^c escrits en paper^d, los quals^e parlaven de *Penitència* e los quals no havien comensament ne fi . . . . . .III. sous, .VI.
4. Item, .II. librets escrits en pergamí, e que havia escrit la .I. un tros del *Offici de la Verge Maria* e en l'altre algunes *Oracions* . . . . . .I. sou, .II.

.....

5. Item, .I. libra apellat *Tubies* escrit en pergamins, ab posts . . . . . .III. sous.

.....

6. Item, un *Compter* en què eren los .III. *Evangelis*, al senyor an Dalmau . . . . . .I. sou, .VII.

.....

^a escrits *interlineat*.- ^b segueix *cancel·lat* e paperots.- ^c segueix *cancel·lat* en.- ^d segueix *cancel·lat* que.- ^e quals *interlineat*.

134 Inventari Joan Pujol

¹ Tractat de *Computus*.

² *Llibre d'Hores de la verge Maria*.

1431, març, 6

Inventari dels llibres relictos per Joan Pujol, paraire, ciutadà de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fol. 322v.

Item, en la cambra que és sobre carrera, atrobam les coses següents:

- .....
1. <Primo>, un libre appellat *Còmput*, escrit en paper, de poque valor.
  2. Item, un libret escrit en paper, en què són les *Ores de la Verge Mariae*, de poche

vallor.

¹ *Breviarium (Liturgica)* per a ús de la diòcesi de Girona; és un dels pocs còdexs que no és enregistrat a la subhasta (doc. 136).

² *Llibre d'Hores de la verge Maria*. Tot i que figura a la subhasta (136, 12), no es va anotar ni comprador ni preu, per la qual cosa no sabem si efectivament va ésser alienat.

³ Matfre Ermengaut de Béziers, *Breviari d'amor*, en romanç. El beneficiat Cristòfor Estiu en va pagar quasi una lliura (136, 4). A més d'aquest, adquirí els de les notes 6 i 7 d'aquest inventari.

⁴ *Gregorius Magnus, Dialogi*. A més d'aquest text de sant Gregori, en té un altre en la nota 6. Bernat Miró, prevere beneficiat de l'església de Sant Miquel de Barcelona, n'és el comprador (136, 1).

⁵ Mossèn Francesc Pellicer compra aquest *Flores sanctorum*, propietat del difunt Pujol (136, 7).

⁶ *Gregorius Magnus, Pastorale*. Novament, és Cristòfor Estiu qui va adquirir-lo a la subhasta (136, 5).

1431, març, 14

Inventari dels llibres relictes per Joan Pujol, prevere beneficiat de l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fols. 281r, 283r-285r.

Item, atrobam en la dita cambra <hon lo dit deffunt dormie> ...

.....

Item, un banqual o artibanch vermell, ab dos caxons, en lo qual atrobam les coses següen <t> s:

.....

Item, un caxonet petit en lo qual són les coses següens:

.....

1. <Primo>, un *Breviari del bisbat de Gerona*, ab tancado <r> s de parges de seda, la hu vert e l'altre vermell. E lo cap dels girado <r> s de argent sobredaurat. La darera línia del primer corondell <comensa>: "excita quesumus Domine". E la^a /f.283v. primera línia de la darera carta de tot lo libre comensa: "Deus venie largitor".

2. Item, unes *Ores*^b cubertes de cuyro vermell, ab tancador guarnit de argent. En lo principi de les quals és lo *Compter* e la primera línia de la darera carta comensa: "de la presó de infern, et cetera".

.....

3. Item, un libre intitulat *Breviari de amor* <s> en^d romans, ab cubertes vermeles engrutades e scrit en paper.

4. Item, un altre libre apellat *Dialogorum de Sent Gregori* en romanç, ab^e po <s> ts cubertes de cuyro negre e scrit en paper.

5. Item, un altre libre scrit en paper apellat *Flos sanctorum*, ab pots cubertes de cuyro vermell, ab platons.

6. Item, un altre libre scrit en pergami, apellat *Pastoral de Sent Gregori*, ab pots cubertes de vermell.

⁷ Aquest còdex amb un nombre indeterminat d'*Històries*, algunes de les quals (si no totes) són en romanç, és el mateix que adquireix Cristòfor Estiu en la seva primera compra (136, 2), encapçalat per una desconeguda *Història de les set naus*. Identifiquem, amb seguretat, el text de *Mossèn Assan* (=Mosse Natan. Vegeu 58, 2), però no coneixem el de *Mascaron* o *Mascaró*.

⁸ Aquest *Llibre d'Hores de la verge Maria* era, segons un memorial del difunt Joan Pujol al qual té accés el notari que realitza l'inventari, una penyora de sor Sança de Marimon, del monestir de Santa Clara de Barcelona, per 3 florins (= 2 lliures). Aquests diners (presumiblement un préstec que el difunt va fer a sor Sança) no van ser recuperats pels seus marmessors testamentaris, que disposaren la venda en subhasta pública del còdex (136, 15). El va adquirir en Pere de Casamitjana.

⁹ Una versió catalana del cicle de textos *De virtutibus et vitiis*. En Lluís Vives, mercader domiciliat al carrer Ample de Barcelona, n'és el comprador (136, 3).

¹⁰ *Manipulus curatorum et clericorum* de Guido de Monte Rocherii. El comprà Arnau de Vilaramo (136, 6).

¹¹ Tractat de *Computus*.

¹² Aquest llibre de *Medicina*, tal com s'esdevenia amb el registre anterior, tampoc no consta a la subhasta.

¹³ *Psalmi vesprales* (136, 13).

¹⁴ Aquest *Missale romanum* és «imperfet», és a dir, inacabat. L'encant ens ho precisa més: hi manca tot el *Sanctorale* (136, 14). El nostre conegut Arnau de Molins, peller i venedor de llibres, en va pagar el preu més alt de tots els que s'hi enregistren: gairebé 4 lliures.

7. Item, un altre libre escrit en paper, *de certes Instòries*. E comense: "aquest libre de la humanal natura". Ab cubertes engrutades negres.

8. *lf.284r*. Item, unes *Ores de Santa Maria e de Morts*, ab gaffet e scudet d'argent sobredaurat. Les quals tenie <en> penyora de sor Sança de Marimon, del monestir de Santa Clara de Barchinona, per tres florins, segons lo mamorial del dit deffunt.

9. Item, un libre escrit en paper, intitulat *Libre de vicis e virtuts*. Lo qual comensa in nigro: "lo primer manament de la lig".

10. Item, un libre escrit en paper, apellat *Manipulus curatorum*. Incipit in nigro sic: "incipit *Summa in foro penitenciali* brevis et utilis, et cetera". Ab pots cubertes de vert.

11. Item, un libre escrit en paper, ab cubertes de pergami, qui dicitur *Compotus*.

.....
12. Item, un libre de *Medicina*^f qui comense: "liberet te Deus".

13. *lf.285r*. Item, uns *Salms vesprals* escrits en pergami.

Item, en la cambre dalt:

.....

14. Item, .I. *Missal romà* escrit en pergamins, imperfet.

^a segueix cancel·lat da <rrera>.- ^b segueix cancel·lat en les.- ^c ab interlineat, damunt de sense cancel·lat.-
^d en romans interlineat.- ^e segueix cancel·lat cubertes.- ^f segueix cancel·lat apellat.

136 Encant Joan Pujol

¹ Vegeu 135, 4.

² Vegeu 135, 7. Aquesta és la primera compra d'en Cristòfor Estiu, prevere beneficiat de les esglésies de Sant Just de Barcelona i de la de Santa Maria de Turers de Banyoles (Girona). En aquest mateix encant n'adquirí els n°s 4 i 5.

³ Vegeu 135, 9.

⁴ Vegeu 135, 3.

⁵ Vegeu 135, 6.

⁶ Vegeu 135, 10.

⁷ Vegeu 135, 5.

⁸ Aquest *Doctrinale* d'Alexander de Villadei no és enregistrat a l'inventari.

⁹ Aquest llibre d'*Aphorismi*, adquirit pel notari Andreu Savila, també està relacionat amb l'ensenyament.

1431, abril, 7

Encant públic dels llibres relictes per Joan Pujol, prevere beneficiat de l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fols. 293r-293v, 295v, 298v.

juny, 13

1. Primo, un libre apellat *Dialogorum de Sent Gregori*, cubert de pots ab cuyro negre e ab .V. claus grossetes, a mossèn Bernat Miró, prevere beneficiat en Sent Miquel . . . . . .XI. sous.
2. Item, un libre en paper, ab cubertes de paper engrutades. En lo qual ha la *Instòria de les set naus* e lo *Libre de mossèn Ossan e de Mascaron*, an Cristòffol <Stiu, beneficiato in ecclesia Sancti Iusti Barchinone> . . . . . .III. sous, .II.
3. *ff.293v*. Item, un *Libre de vicis e de virtuts*, cubert^a de pots ab aluda bla <n> cha, an Luís Vives, mercader, qui stà al carrer Ample . . . . . .XVIII. sous.
4. Item, un libre apellat *Breviari d'amo <r> s*, en paper hi en romanç, ab cubertes engrutades ab aluda vermella, an Cristòffol . . . . . .XVIII. sous, .I.
5. Item, un *Pastoral de Sent Grogori* en pergamí, ab cubertes de pots ab aluda vermella, an Cristòffol . . . . . .VI. sous, .III.
6. Item, un libre en paper, qui comensa^b: "incipit *Summa in foro penitenciarum*", a mossèn Arnau de Vilaramo . . . . . .VII. sous, .III.
7. Item, un *Flos sanctorum* scrit^c en paper, ab pots cubertes de vermel, ab .V. claus en cascuna post, a mossèn Francesch Pelicer . . . . . .I. lliura, .X. sous, .VIII.
8. Item, un *Doctrinal* en paper, desquernat . . . . . .VI. <diners> .
9. Item, un <s> *Amforismes*^d en paper, ab cubertes de pergamí, an Andreu Sa Vila, notari . . . . . .I. sou.
10. Item, un libre qui comensa: "carissime nepos", en paper, ab cubertes de pergamí, an <Antoni> Vinyes, lo notari . . . . . .I. sou.

¹¹ En un principi, aquest *Evangeliarium* notat i altres obres de *Cant* que l'acompanyen havien estat venuts (i per això es va anotar el preu); però després el registre va éser cancel·lat i una nota al marge esquerre aclareix per què: «és de mossèn Guillem Pujol». I, efectivament, a l'inventari de llibres d'aquest darrer consta aquest mateix còdex (137, 12). És possible que una relació de parentiu entre ambdós pugui explicar en part aquest préstec, així com una possible confusió del notari Joan Roure, que va ser l'encarregat de redactar tots quatre instruments (i que els va recollir en el mateix llibre d'inventaris i encants).

¹² Vegeu 135, 2.

¹³ Vegeu 135, 13.

¹⁴ Vegeu 135, 14.

¹⁵ Vegeu 135, 8.

juny, 14

11. un libre^e en pergami ab pots, cubert de vert. Qui comense: "Dominus vobiscum". En lo qual hi ha *Passies* hi *Avangelis* notats, ab altres obres de cant, a . . . . VIII. sous.

12. Item, unes *Ores* scrites^f en pergami, ab les cubertes de fust enpremtades de cuyro vermell^g, ab gaffet de argent. En lo principi dels qual és lo *Comter* . . . . . [...]^h.

octubre, 9

13. Item, uns *Salms vesprals* veyls . . . . . III. sous.

14. Item, .I. *Missal romà*, en lo qual fal tot lo *Santoral*, an Molins . . . . . III. lliures, XVII. sous.

15. Item, unes *Horas de Santa Maria e de Morts*, e *Compter e Canticum gradum*, ab .I. gaffet d'argent, an P<ere> de Casamigana . . . . . XVIII. sous.

^a segueix repetit cubert.- ^b segueix cancel·lat i interlineat in rubrica.- ^c scrit interlineat.- ^d Amforismes interlineat, damunt d' Alforisme cancel·lat.- ^e Tant l'anotació com el preu són cancel·lats a l'original amb línies obliqües de dreta a esquerra; una nota al marge esquerre ens ho aclareix: és de mossèn G<uilem> Pujol. Per això no va ésser venut; segurament el reclamà el seu legítim propietari (vegeu 137, 12).- ^f scrites interlineat.- ^g segueix cancel·lat qui comense en la letra negra.- ^h no es va anotar cap comprador ni cap preu.

¹ Aquest *Breviarium ad usum diocesis Maioricarum*, tal i com recull el registre de la seva venda uns mesos més tard (138, 11), és el mateix que Guillem Pujol va adquirir a la subhasta dels llibres relictos pel gironí Pere Llinyà, beneficiat de l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona (126, 12). I serà un canonge mallorquí, en Joan Borràs, la persona que en pagarà 8 lliures i 5 sous -10 sous menys que el preu pagat per Pujol en aquella compra-

² *Diurnale ad usum diocesis Maioricarum*. Venut per una lliura a Pere de Casamitjana (138, 9).

³ *Llibre d'Hores de la verge Maria*: Arnau de Molins, peller i venedor de llibres, és el comprador documentat d'aquest còdex (138, 10).

⁴ La descripció d'aquest llibre coincideix parcialment amb la del llibre de la nota 12.

⁵ Pensem que aquesta *Summa Raymundi* és la *Summa de casibus* de Ramon de Penyafort. A la subhasta (138, 3).

⁶ És un estudiant, Bernat Gomar, qui per poc més de dos sous compra aquest cartipàs de *Grammatica* (138, 7). Recordem la definició de cartipàs que ofereixen els diccionaris: «Quadern de paper ratllat en el qual els infants s'apliquen a traçar les lletres».

⁷ Gramatical és també el text anomenat *Mestre Guàrdia* (138, 8).

⁸ Els preus que s'acostumen a pagar pel *Manipulus curatorum et clericorum* de Guido de Monte Rocherii són baixos; mossèn Pere Vila va pagar 11 sous per aquest volum (138, 1).

⁹ La descripció notarial ens permet assegurar l'autoria d'aquest *Ordo iudiciarius*: Aegidius de Fuscarariis. Un anònim bidell de la Seu n'és el comprador (138, 2).

¹⁰ Aquest *Tractatus missae* fou adquirit en subhasta per Antoni Rosars, giponer convers que sembla que exerceix ocasionalment de llibreter (138, 4). Remetem a l'apartat que hem dedicat a aquest menestral (i a d'altres personatges, com els bidells de la Seu) en el capítol sobre la possessió i la circulació del llibre.

1431, març, 27

Inventari dels llibres relictos per Guillem Pujol, prevere beneficiat de l'església de Santa Maria del Pi i de Sant Just de Barcelona.

ACB.Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fols. 343r-344r.

Primo, atrobam en la cambra hon lo dit deffunt jahia o dormia, fondada en lo alberch ... en lo carrer qui va de la plassa de la sgléya de Sen <t> Just al carrer del Regomir.

Una caixa de àlber ab sa clau, en la qual eren les coses següen <t> s:

1. <Primo>, un *Breviari de ús del bisbat de Malorca*, de poca forma. En lo principi del qual és lo *Compter*. E la darera carta escrita comensa la primera línia: "comemoratio de Sancto Raffaele". Ab tancado <r> s d'argent sobredaurat, ab parge de seda vermella.

2. Item, un *Diornal petit de ús o consuetut de Malorca*. Lo qual en la primera carta comensa: "sufragia ad matutinas ad terciam, et cetera". E en la darera carta comensa: "aquesta taula damunt escrita, et cetera".

3. Item, unes *Ores de^a Santa Maria e de Morts*, ab *Compter*, ab *Canticum gradum*.

4. Item, un libre de *Pasies* notats, ab po<s> ts cubertes de vert.

5. Item, una *Summa Raymundi* escrita en pergamins, ab pots cubertes de vert, sense^b tancados.

6. Item, un cartapàs de *Gramàtica* en paper. Qui comensa: "quanto aliud comunius".

7. Item, un libre apellat *Mestre Guàrdia* en paper, ab pots de paper.

8. *lf.343v*. Item, un libre apellat *Manipulus curatorum* escrit en paper.

9. Item, un altre libre escrit en pergamins, intitulat *Ordo iudiciarius editus per dominum Egidium, doctorem decretorum*.

10. Item, dos querns de paper escrits, intitulat *Tractatus utilis de consecracione corporis Christi et Sermoniis misse*.

¹¹ El prevere Bernat Vilar va pagar 5 lliures i 10 sous per aquest *Breviarium ad usum diocesis Barchinonae* (138, 5), que és el preu que va pagar-ne el difunt Guillem Pujol, segons la informació proporcionada pel canonge Pere de Sorts.

¹² Aquest és l'*Evangeliarium* «notat» que havia estat inclòs a l'encant dels llibres relictos per Joan Pujol, beneficiat de Santa Maria del Mar, i que, en ser propietat de Guillem Pujol, li va ser tornat (vegeu 136, 11). Finalment, aquest còdex serà alienat l'octubre de 1431 (138, 6).

11. Item, .I. *Breviari* scrit en pergamins *de ús de Barchinona*, ab cubertes.

12. Item, .I. libre scrit en pergamí, ab posts cuberte de vert. Quic comensa: "Dominus vobiscum". En lo qual ha *Passies e Evangelis* notats.

^a de ... mots *interlineat*.- ^b sense *interlineat*, *damunt de* ab sos *cancel·lat*.

¹ Vegeu 137, 8.

² Vegeu 137, 9.

³ Vegeu 137, 5.

⁴ Vegeu 137, 10.

⁵ Vegeu 137, 11.

⁶ Vegeu 137, 12.

⁷ Vegeu 137, 6.

1431, abril, 7

Encant públic dels llibres relictos per Guillem Pujol, prevere beneficiat de l'església de Santa Maria del Pi i de Sant Just de Barcelona.

ACB.Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fols.347v-348v.

juny, 13

1. *lf.347v*. Primo, un *Manipulus curatorum* en paper, cubert de po<s>ts, ab aluda blanca, a mossèn Pere Vila . . . . . .XI. sous.
2. Item, un *Orde iudiciar<ium>* en pergamí, ab cubertes de un tros de pergamí, al bedel de la Seu . . . . . .II. sous.
3. Item, una *Summa Raymundi* en pergamí, ab pots cubertes de aluda blanca^a . . . . . .VIII. sous, .VIII.
4. Item, un quern apellat *Tractatus misse* en paper, an Rosar, juponer <conversi, civis Barchinone> . . . . . .I.sou, .V.

juny, 22

5. Item, fou venut .I. *Breviari de ús de Barchinona* scrit en pergamins, al discret en Bernat Vilar, prevera, per preu de deu florins, segons lo dit misser P<ere> Sorts dix a .II. de juliol^b del dit any; lo qual *Breviari*, segons lo dit misser P<ere> dez Sorts, dix costà al dit G<uillem> Pujol altres deu florins . . . . . .V. lliures, .X. sous.

octubre, 9

6. Primo, .I. libre scrit en pregamí, ab pots cubertes de vert. Qui comensa: "Dominus vobiscum". En lo qual ha *Evangelis e Passis* notats, ab altres obres de cant .VIII. sous.
7. Item, .I. cartapàs de *Gramàtica* en paper. Qui comensa: "quanto aliquis, et cetera", an Bernat Gomar, studiant . . . . . .II. sous, .VI.

1431?, juliol

Inventari dels llibres relictos per Felip de Malla, mestre en Arts i Teologia, canonge de la Seu i rector de Santa Maria del Pi de Barcelona, autor de Lo pecador remut.

ACB. Gabriel Canyelles, *Bossa del volum I d'inventaris i encants* [Original perdut], fols. 5r-7v, 10v-11r.

Ed. parc. MADURELL: *Códices miniados*, n° 37.

Ed. MADURELL: *Mestre Malla...*, n° 4.

L'estudi. Llibres

1. Primo, una *Biblia* de mijana forma, en pergamins, a dos colondells, ab les cubertes de cuyr empremtat, ad dos parches de seda vermella, ab pichs d'or, ab dos tanchadors d'argent daurats, ab una cuberta de lin.

2. Item, .I. libre scrit en pergamins, a .II. colondells, appellat *Prima pars Summe sancti Thome*, ab .II. gaffets de lautó, ab posts cubertes de albaldina blanca, ab .V. claus en cada post, de forma assats gran. E comença: "quare catholice veritatis".

3. Item, .I. libre scrit en pergamins appellat *les Tragèdies de Sénecha* e lo *Boeci*, *De consolació*, ab posts de fust, ab .V. bulles en cascuna post, cubert de cuyr vermell, ab dos gaffets.

4. Item, .I. libre scrit en pergamins, a .II. colondells, appellat *Tercia pars Summe magistri Alexandri*, ab posts cubertes de albaldina blanca, ab .II. gaffets de lautó, ab .V. bolletes en cascuna post.

5. Item, .I. libre scrit en pergamins ab les posts cubertes de albaldina blanca, ab .II. gaffets, ab .V. bolles en cascuna post, appellat *Prima secunde sancti Thome*.

6. Item, .I. libre appellat *Tercia pars Summe sancti Thome*, scrit en pergamins, a .II. colondells, ab les posts cubertes de cuyr vermell ras, ab .II. tanchadors, ab sengles parches de fill.

7. Item, .I. libre scrit en pergamins, a .II. colondells, appellat *Postilla de Nicholau de Lira sobre los llibres de la Biblia*, tro a Job inclusive, ab les posts cubertes de cuyr empremtat, ab .III. gaffets e .V. bolles grans de lautó, e cantoneres de lautó.

8. Item, .I. libre scrit en pergamins, a dos colondells, appellat *Retractacions de sant Agustí*, ab les posts cubertes de cuyr vermell ras, ab dos gaffets de lautó.

138 Encant Guillem Pujol

⁸ Vegeu 137, 7.

⁹ Vegeu 137, 2.

¹⁰ Vegeu 137, 3.

¹¹ Vegeu 137, 1.

¹ *Breviarium (Liturgica)*. A més d'aquest còdex, Feiner conservava entre els seus béns aquestes dues cobertes de seda (una de les quals era també d'aquest mateix *Breviarium*).

1431, abril, 16

Inventari dels llibres relictos per Francesc Feiner, prevere beneficiat de l'església de Sant Just de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fol. 304r.

Item, en la cambra contigua al menjador:

.....
Item, una caixa de fust <d'> àlber vella, en la qual havie les coses següen <t> s:

.....
1. <Primo>, un *Breviari* scrit en pergamins, ab son *Compter*. Comense la segona pàgina del dominical, al primer corondell: "anunciante et auditum facite". Fine en la darera carta del primer corondell: "sed ergo Ihesus matrem". Ab tancado <r> s d'argent.

Item, una cuberta de seda del dit *Breviari*, pampolada de groch e vermell.

Item, una altra cuberta de *Breviari*, obrada de seda vemella ja oldana.

La personalitat de Malla fou estudiada ja fa alguns anys per J.M.MADURELL, «Mestre Felip de Malla», *BRABLB* 30 (1963-64), on va transcriure l'inventari i encant de béns del difunt Malla, avui desapareguts. Nosaltres només hem localitzat a l'ACB, secció *Notarials*, el que suposem que fou el primer full: «Inventari dels béns de l'honorable mestre Phelip de Malla, quondam» (de fet, aquest és el f.1 del doc. 4 transcrit per J.M.MADURELL). Els arxivers de la Seu no han sabut donar-me cap resposta sobre el destí dels docs. Tanmateix, a l'AHCB es conserva també un bifoli (*Notarials*. I.6) que recull el següent: «Mestre Felip de Malla. Any 1431. Inventari i encant. Casa del Ardiaca. Fotocòpia i microfilm en la secció corresponent». Els actuals responsables de l'arxiu, però, tampoc no tenen notícia d'aquests documents.

El treball de Madurell no identifica els títols, alguns dels quals constitueixen esments únics i s'expliquen per la personalitat i formació de Mestre Felip de Malla. Sabem també que el llibreter Guillem Sacoma va ser l'encarregat de vendre la gran majoria dels còdexs de la llibreria de Malla. La personalitat d'alguns dels compradors (com ara el mateix Rei catalano-aragonès, el Rei de Navarra, un arquebisbe de Saragossa, el secretari reial i humanista Joan Olzina, un doctor i el capellà major de la Reina, etc) ens indueix a pensar que aquesta venda, en part, no es degué fer en un encant públic normal i corrent, sinó que, en primera instància, es va fer una subhasta dins la Cúria reial, a la qual assistiren persones del seu entorn. Molts dels còdexs aconseguiren alts preus.

¹ Aquesta *Biblia*, amb trets codicològics d'un llibre luxós (pergamins, cobertes de cuir empremtat i oripell més una coberta protectora de lli...) va trobar, justament, un comprador amb solvència econòmica suficient com per a pagar les 66 lliures i mitja (un preu altíssim!) que li va costar: «lo Senyor Rey» (141, 22).

² Thomas de Aquino, *Summa theologiae, prima pars*. Sobre altres textos d'aquesta mateixa obra vegeu també notes 5 i 6. Un desconegut prior de l'església de Sant Sebastià n'és el comprador (141, 20).

³ El notari Gabriel Canyelles, en concepte d'honoraris per la confecció del l'inventari, encant, àpoques i altres instruments relacionats amb l'herència de Felip de Malla cobrà 26 lliures i 18 sous (segons apareix en un compte detallat en una cèdula de paper localitzada per MADURELL); a compte d'aquella quantitat va quedar-se aquest còdex amb les *Tragoediae* de Seneca i el *De consolatione Philosophiae* de Boethius, valorat en 15 lliures i 19 sous i comprat als marmessors testamentaris de Malla en encant públic (141, 14), si és que n'hi va haver algun, com hem assenyalat.

⁴ Alexander de Halis, *In tercio libro Sententiarum*. Desconeixem la identitat del comprador d'aquesta obra (141, 41).

⁵ Thomas de Aquino, *Summa theologiae, prima secundae*. Tant d'aquest text com del de la nota següent, i d'altres, no tenim constància que fossin venuts; sabem, per la reconstrucció del testament efectuada per MADURELL, que un parent de Felip de Malla, el beneficiat Jaume, va rebre 25 lliures en concepte de llegat «sense perjudici dels llibres llegats en el seu testament» -dada interessant que ens permet intentar esbrinar el possible destí d'alguns dels seus llibres-.

⁶ Thomas de Aquino, *Summa theologiae, tertia pars*.

^{7,32} Nicolaus de Lira, *Postilla super Bibliam*. Mentre que el primer registre és un volum únic, el segon (nº 32) són tres volums grans; el notari, a més, recull que aquest text en tres còdexs «és [sic] del senyor bisbe de Barcelona, lo qual ne havie fet venda al dit Mestre Felip, ab carta de gràcia, pel preu de .CCC. florins», és a dir, pel preu de 165 lliures exactes: cadascun dels volums, per tant, va costar l'elevat preu de 55 lliures.

⁸ Aquest text de *Retractationes* d'Augustinus constitueix la primera compra del mestre Quiliç (141, 6).

^{9,37,11} Thomas de Aquino, *Commentum in secundum, tercium et quartum Sententiarum* (cadascun dels còdexs comenta un dels quatre llibres del conegut text de Petrus Lombardus). Els seus compradors foren, respectivament, l'estudiant Cosida (adquirí els volums de les notes 9 i 37 per poc més de 7 lliures) i el canonge Pere de Palou (el de la nota 11, també per poc més de 7 lliures). No oblidem que Malla estudià a París els *libri Sententiarum*; a més del comentari de sant Tomàs, en té d'altres autors sobre aquest títol.

¹⁰ El títol d'aquest text de Bernardus Claraevallensis, *Sermones super Cantica canticorum* s'ha transformat a l'encant en el més curiós de «Sanct Bernat Sobre quantitat». El seu comprador és un innominat abat de Castro (141, 30), que en va pagar més de 12 lliures.

¹¹ Vegeu nota 9.

¹²

¹³ Felip de Malla és conegut també com autor de textos de predicació erudita, acadèmica i àulica, que es conserven parcialment (com, per exemple, els *Sermones* del ms. 466 de la B.U.B). Aquests *Sermons fets davant el Papa* foren pronunciats per Malla davant el pontífex i el rei Martí V^e. El mestre Joan Diç, en la seva segona i darrera compra, en va pagar poc més de 3 lliures (141, 13).

¹⁴ Un dels escassos testimonis documentats en el nostre apèndix del text *Policraticus, De curialium nugis et vestigiis philosophorum* de Johannes Saresberiensis. En Ramon Batlle n'és el comprador (141, 11).

¹⁵ És novament Cosida, l'estudiant, qui adquireix un altre text de Thomas de Aquino, *Quaestiones de veritate* (141, 25).

¹⁶ La *Summa confessorum* de Johannes Friburgensis (més coneguda per *Summa Johannina*), la va adquirir el capellà major de la Reina per un preu estimable: 11 lliures i mitja (141, 40). Vegeu també la nota 56.

¹⁷ El títol més semblant a aquest text és l'anònim *De potestate Papae et imperatoris*, que suposem que recull i comenta els drets i privilegis dels dos grans poders de l'època: el Papat i l'Imperi. Coneixem molts autors que posseeixen obres sobre aquesta temàtica (*De potestate Ecclesiae*). La seva venda no consta a l'encant.

¹⁸ Un nou text d'Augustinus, *De civitate Dei*. Aconseguí un preu important en la seva venda pública: més de 18 lliures, que va pagar fra Queralt, del monestir de Santa Maria de Natzaret de Barcelona. Com ja hem dit en la introducció d'aquest document, el llibreter encarregat de la venda dels llibres de Malla és en Guillem Sacoma.

¹⁹ És molt probable que aquest text de *Revelationes celestis Sanctae Brigidae* l'hagués comprat Malla durant una de les seves estades a França: aquest còdex presenta la particularitat d'ésser escrit en «letre avinyonenca»; d'altres, per exemple, són escrits en llengua francesa (com l'esment únic de la nota 30) i italiana (notes 40 i 46). Recordem que Malla, facultat pel Rei, va dur a terme missions diplomàtiques en centres com Avinyó i Nàpols. Aquell còdex fou adquirit a l'encant pel mestre Quiris (141, 35).

²⁰ Aquest llibre de «letre antiga» d'Hugo de Sancto Victore, *De sacramentiis*, no es troba enregistat en l'encant.

²¹ Aquest *Decretum*, en dos volums, l'adquirí un personatge noble, el Rei de Navarra (141, 23), molt probablement per mitjà d'un intermediari, per un preu estimable: 27 lliures i mitja.

²² *Processionale (Liturgica)*. El prevere Espanya n'és el nou propietari (141, 27).

^{23,52} Dos còdexs amb la *Summa de vitiis*. El primer, caracteritzat codicològicament per les «.III. senyals de Malla en cascuna part», l'adquirí el canonge mossèn Pere Palou per 11 lliures (141, 15), mentre que el segon, més pobre codicològicament, l'adquirí un framenor castellà per poc més de 6 lliures (141, 29).

9. Item, .I. libre escrit en pergamins, a .II. colondells, appellat *lo Segon de sant Thomàs sobre les Sentències*, ab les posts cubertes de cuyr vert squinsat, ab .II. gaffets, ab .V. bulles en cada post.

10. Item, .I. libre gran escrit en pergamins, a .II. colondells, appellat *Sermons de sanct Bernat super canticha*, ab .IIII. gaffets de lautó, ab les posts cubertes de cuyr vermell empremtat, ab cantoneres e roses al mig de lautó.

11. Item, .I. libre escrit en pergamins, a .II. colondells, de letra menuda mal formada, appellat *Quart sobre les Sentències de sanct Thomàs*, ab les posts cubertes de cuyr blau, ab dos gaffets, ab algunes bulles.

12. Item, .I. libre gran escrit en pergamins, de letra francesa, appellat *lo Hospitaler sobre la primera part de Job*, ab les posts cubertes de cuyr sens empremtar, ab .IIII. gaffets, cantoneres e roses al mig de lautó.

13. Item, .I. libre escrit en paper, a .II. colondells, gros, ab les posts cubertes de cuyr negre ras, empremtat, ab .II. gaffets, *Sermons fets devant lo papa*.

14. Item, .I. libre escrit en pergamins, a .II. colondells, ab les posts cubertes de albardina blanca, appellat *Policrat*, ab dos gaffets.

15. Item, .I. libre escrit en pergamins, ab les posts cubertes de cuyr burell, ab .V. bulles en cascuna post, ab .II. gaffets, appellat *Qüestions de veritat de sanct Thomàs*.

16. Item, altre libre appellat *Summa Iohanina confessorum*, escrita en pergamins, a .II. colondells, ab les posts cubertes de cuyr vermell ras, ab .X. claus e .IIII. gaffets de lautó.

17. Item, .I. libre gran appellat *Deffensori de la Esglé<si>a contra potestat imperial*, escrit en pergamins, a .II. colondells, ab les posts cubertes de cuyr vermell, ab .IIII. gaffets de lautó, ab .XXXII. bulles de lautó.

18. Item, .I. libre appellat *Augustinus, De civitate Dei*, escrit en pergami, a dos colondells, ab les posts cubertes de cuyr negre, ab .X. bulles e .IIII. gaffets.

19. Item, .I. libre gran, escrit de letre avinyonencha, en paper, ab los caps querns de pergami, a .II. colondells, ab les posts cubertes de cuyr negre ras, ab .IIII. gaffets e cantoneres e roses de lautó, appellat *Revelaciones celestis sancte Brigide*.

20. Item, .I. libre escrit en pergamins, a .II. colondells, de letra antiga, appellat *Hugo de sanct Víctor, De sacramentis*, ab les posts cubertes de cuyr vert, ab dos gaffets.

21. Item, .I. *Decret* en dos volums, en pergamins, test e gloses de forma pochá, appellat *Decret*, ab les posts cubertes de drap de seda vermell e groch, ab dos tencadors de argent en cascum volum.

22. Item, .I. libre appellat *Processioner*, escrit en pergamins, ab les posts cubertes de oripell empremtat, ab dos tanchadors de argent.

23. Item, .I. libre escrit en pergamins, a dos colondells, appellat *Summa aurea de viciis*, ab les posts cubertes de cuyr vermell empremtat e ab .IIII. senyals de Malla en cascuna post, ab dos gaffets de lautó, cantoneres e diverses roses de lautó.

^{24,28} Tornem a trobar dos exemplars d'una *Summa de virtutibus*, el segon dels quals és també «empremtat ab les armes del deffunct». En aquest cas, però, només se n'enregistra la venda d'un a un arquebisbe de Saragossa, el nom del qual desconeixem (141, 8). No podem precisar quins dels dos còdexs fou objecte de venda.

²⁵ Quasi 25 lliures va pagar l'esmentat arquebisbe saragossà per aquest llibre de *Moralia* de Gregorius Magnus (141, 38).

^{26,27} «El Cartoixà» és Ludolphus Saxo, autor d'un *De vita Christi* (la identificació d'un còdex d'aquest títol, normalment problemàtica per la diversitat d'autoria possible, no presenta cap dificultat en aquest cas). Com altres llibres d'aquesta biblioteca, aquests tres són «empremtats ab les armes del dit deffunct». El nou propietari dels dos primers volums és el frare ermità Güell (141, 28) i del tercer volum (nota 27), en Guillem Jordà (141, 18).

²⁸ Vegeu nota 24.

²⁹ Johannes de Columna és l'autor d'aquest text intitulat *Mare historiarum* i adquirit pel ja esmentat abat de Castro (141, 32).

³⁰ El *Roman de la Rose* és un text del segle XIII escrit per Guillaume de Lorris, amb una segona part realitzada per Jean de Meung pocs anys més tard. Constitueix l'únic esment en tot el nostre apèndix documental d'aquest text en francès, en vers i amb miniatures, la venda del qual no és enregistrada.

³¹ Petrus Blesensis, *Epistolae*. El nou propietari és misser Pere Pujades (141, 3).

³² Vegeu nota 7.

³³ Johannes Duns Scotus, *In primum Sententiarum*. Un desconegut aragonès és la persona que l'adquireix (141, 39).

³⁴ Hem identificat aquest text, adquirit per l'esmentat arquebisbe de Saragossa (141, 9), com l'*Epistolae ad Carolum VI regem Francorum* de Nicolaus de Clamangiis (†1437), teòleg i rector de la Universitat de París, encara viu. Recordem que Malla cursà estudis de Teologia a París.

³⁵ Els textos de *Flores exemplorum*, o d'altres amb títols semblants i de clar contingut didàctic, són habituals en la documentació notarial referida a les biblioteques. Es tracta, potser, del còdex d'*Exempla Sacrae Scripturae* de l'encant (141, 5)?

³⁶ *Quaestiones*, Petrus Johannis Olivi. Aquest còdex, «de letra assats confusa», constitueix la segona compra del mestre Nicolau Quiliç (141, 7).

³⁷ Vegeu nota 9.

24. Item, .I. libre escrit en pergamins, a dos colondells, intitulat *Summa aurea de virtutibus*, ab les posts cubertes de cuyr negre, ab .I. gaffet de lautó e fallien-hi altre, ab cuberta de drap de lin.

25. Item, les *Morals de sanct Gregori*, en dos volums, en pergamins, a dos colondells, e la .I. és ab les posts cubertes de cuyr vermell squinsat e l'altre de cuyr vert squinsat, ab dos tanchadors en cascun de lautó.

26. Item, dos volums en pergamins, a dos colondells, appellat *Vita Christi del Cartoxà*, ab les posts cascú de cubertes de cordovà vermell, empremtat ab les armes del dit deffunct, ab .IIII. gaffets de lautó cascú.

27. Item, .I. altre libre appellat *Ultima pars de Vita Christi del Cartoxà* en pergamins, a dos colondells, ab les posts cubertes de cordovà vermell, empremtat ab ses armes.

28. Item, .I. libre appellat *Summa aurea de virtutibus*, en pergamins, a .II. colondells, ab les posts cubertes de cuyr vermell, empremtat ab les armes del deffunct, ab .IIII. gaffets e cantoneres de lautó.

29. Item, .I. libre gran escrit en paper, a .II. colondells, appellat *Mare Ystoriarum*, ab les posts cubertes de albaldina blancha, squinsat, ab .I. gaffet de lautó.

30. Item, .I. libre escrit en pergamins a dos colondells, mètrich, en francès, appellat *Romans de la Rosa*, ystoriat, ab les posts cubertes de cordovà vermell empremtat, antich, ab dos tanchadors de argent esmaltat.

31. Item, .I. libre escrit en pergamins, a .II. colondells, cubert de vermell ras, appellat *Petrus Blasen <sis>*, *De dictamine literarum*.

32. Item, la *Postilla de Nicholau de Lira*, escrit en pergamins, en tres volums grans, la qual és del senyor bisbe de Barchinona, lo qual ne havie fet venda al dit Mestre Felip, ab carta de gràcia, pel preu de .CCC. florins.

33. Item, .I. libre escrit en pergamins, a dos colondells, appellat lo *Primer de Scot sobre les Sentències*, ab les posts cubertes de cordovà empremtades, ab .X. claus e dos gaffets de lautó.

34. Item, .I. libre escrit en pergamins, intitulat *Epistoles de Nicholau de Clavengiis, secretari del Papa, ad Karolum Regem Francie*, ab les posts cubertes de cuyr negre, pel rasos, ab dos tanchadors de lautó.

35. Item, .I. libre de pocha forma, en pergamins, appellat *Flors exemplorum*, ab les posts cubertes de cuyr cordovà vermell empremtat, ab .I. tanchador de argent e fallen-hi altre.

36. Item, .I. libre escrit en pergamins, a dos colondells, de letra assats confusa, intitulat *Pere Johan*, ab cubertes engrutades, cubert de vert.

37. Item, .I. altre libre en pergamins, escrit a dos colondells, appellat *Lo Terç de sanct Thomàs sobre les Sentències*, ab posts cubertes de burell, ab .X. claus e .II. gaffets.

³⁸ La *Chronica martiniana* de Martinus de Tropau i Isidorus Hispalensis, *De summo bono seu Sententiae*.

³⁹ Les *Prophetiae venerabilis Cyrilli presbyteri* es refereixen a Cyrillus de Costantinopolis († ca. 1225), general carmelità, a qui s'atribueixen moltes profecies dels espirituals del segle XIII. Famosíssim és el seu *Oraculum angelicum*, revelacions del sant que va rebre d'un àngel sobre el Monte Carmelo: a grans trets, s'anunciava la lluita entre els angevins (dinastia dels Anjou) i els catalans per Nàpols (recordem, per les possibles relacions que se'n puguin derivar, que Malla havia estat diverses vegades a Nàpols com a ambaixador reial). Arnau de Vilanova i Joachim da Fiore, entre d'altres, són alguns dels seus comentaristes.

⁴⁰ Interessantíssim esment d'un text de Dante Alighieri en italià (sense poder assegurar-ho, és sabut que el seu text més difós fou la *Divina Comedia*).

⁴¹ Encara que no ho hem recollit a l'encant, aquestes cobertes de llibre, que també són empremtades amb les armes de Malla, van ser comprades pel notari Gabriel Canyelles per 4 sous (aquest fedatari ja va adquirir, com hem vist, el còdex amb els textos de Sèneca i Boeci de la nota n° 3 d'aquest mateix inventari).

⁴² El va comprar un metge de la Reina (141, 24). No hem identificat aquest títol en la bibliografia de caràcter mèdic consultada. *Perspectiva* sembla més aviat un text relacionat amb la matemàtica i la geometria.

⁴³ Stephanus de Borbone és autor del *De septem donis Spiritus Sancti* adquirit per mossèn Pere Frigola (141, 37).

^{44,51,53-54,61-62} Llibres de *Sermones*. A l'encant, però, només consta la venda d'un d'aquests sis còdexs, juntament amb un text d'Scotus, a un aragonès (141, 39). No podem precisar de quin dels còdexs es tracta a causa de la brevetat de la descripció notarial.

⁴⁵ L'esment d'un «Duran» autor d'un text sobre els *Libri Sententiarum* ens va fer recórrer a Guillelmus Durandi, però no vàrem trobar cap text homònim en els repertoris. En canvi, sabem que «Durandus» és també, com acostuma a esmentar-se, Durandus de Sancto Porciano, que sí que és autor d'un *In primum Sententiarum*. El comprà, en la seva darrera adquisició de llibres de la biblioteca de Malla, el ja esmentat abat de Castro (141, 33).

⁴⁶ Es tracta d'un text de *Manescalda*? És en llengua italiana.

⁴⁷ Amb aquest nom, Guillelmus Parisiensis, era també conegut Guillelmus Alverniensis, autor d'una *Rhetorica divina*. De ben segur que aquest còdex, testimoni únic en el nostre apèndix documental, l'adquirí Felip de Malla durant la seva estada a París com a estudiant de Teologia.

⁴⁸ El conegut humanista i secretari reial Joan Olzina va pagar ben poc per aquest Sallustius, *De Catilinae conjuratione* (141, 21).

⁴⁹ Misser Pere Pujades és el comprador d'aquests *Dialogi* de Gregorius Magnus (141, 4).

⁵⁰ M.T. Cicero, *De officiis*, *De paradoxis* i *De senectute*. El ja esmentat abat de Castro n'és el comprador (141, 31). En la subhasta encara s'enregistra un altre text no especificat de M.T. Cicero (141, 34).

^{51,53-54} Vegeu nota 44.

⁵² Vegeu nota 23. A l'encant 141, 29.

^{55,64} Un còdex i diversos quaderns de les *Constitutiones capitulares Barchinonae*.

⁵⁶ Creiem que es tracta d'un pròleg a la *Summa confessorum* de Johannes Friburgensis, un exemplar de la qual ja posseïa Malla (nota 16).

38. Item, .I. altre libre scrit en paper, a dos colondells, appellat *Martiniana et Ysidorus, De summo bono*, en .I. volum, ab les cubertes engrutades cubertes de groch e .II. botons.

39. Item, .I. libre de pocha forma, scrit en paper, appellat *Proffecies de Çirill*, ab posts engrutades cubertes de negre, ab .II. correigs.

40. Item, .I. libre scrit en paper, appellat *Dant*, en ytalià, ab les posts cubertes de albaldina blancha, ab .II. tencadors larchs.

41. Item, unes posts de libres ab .III. gaffets, cantoneres e roses de lautó, empremtades ab les armes de Malla.

42. Item, .I. libre poch, scrit en paper, ab cubertes engrutades cubertes de blau, appellat *Presproctiva*.

43. Item, .I. libre scrit en paper, a .II. colondells, appellat de *Septem donis Sancti Spiritus*, ab les cubertes engrutades cubertes de albaldina blancha.

44. Item, .I. libret poch, scrit en pergamins, appellat *Sermons*, ab .I. gaffet de lautó.

45. Item, .I. libre scrit en pergamins, a dos colondells, appellat *Duran, Sobre lo primer de les Sentències*, ab les posts engrutades cubertes de cuyr vermell, ab correigs.

46. Item, .I. libre scrit en pergamins, a dos colondells, appellat *Orde de Cavallaria*, en romans, en lenga toschana, ab les posts engrutades cubertes de cuyr vermell.

47. Item, .I. libre de forma pocha, scrit en pergamins, appellat *Rethòrica de Guillelmus Parisiensis*, ab posts cubertes de cuyr vermell empremtat, ab .II. gaffets e .X. claus.

48. Item, .I. libre de forma pocha, scrit en pergamins, appellat *Catilinari*, ab les posts engrutades cubertes de vermell.

49. Item, .I. libre scrit en pergamins, a dos colondells, ab letra antiga, appellat *Liber dialogorum de sent Gregori*, ab les posts de fust [...] cubrint sinó .I. troç vers les ligadures.

50. Item, .I. libre poch, scrit en pergamins, on ha diverses obres de *Tulli*, ço és, *De senectute et De officiis et Paradochis*, ab cubertes engrutades velles.

51. Item, .I. libre sens post de *Sermons*, scrit en pergamins.

52. Item, .I. altre libre poch, scrit en pergamins, a .II. colondells, appellat *Summa aurea de viciis*, ab les posts engrutades cubertes de vermell, ab correigs.

53. Item, .I. altre libre scrit en paper, ab los caps querns de pergamí, appellat *Sermons*, ab les posts cubertes de cuir vert, ja esquinsat, ab .II. gaffets.

54. Item, .I. altre libre scrit en pergamins, ab .I^a. post ten solament, de *Sermons*.

55. Item, .I. altre libre poch, en paper, de les *Constitucions capitulars de Barchinona*, ab les cubertes engrutades de vermell.

56. Item, .I. libre poch, antich, en pergamins, appellat *Prologus super Summam Confessorum*.

⁵⁷ Aquest text, «*Omerus*», constitueix l'únic esment en el nostre treball de la *Ilias in latino* i fou venut, juntament amb un text de M.T. Cicero el nom del qual no es precisa, a Joan Bussot (141, 34) per un preu ridícul: 8 sous (no arriba ni a mitja lliura).

⁵⁸ Aquest *Tractatus de beata Maria virgine* (pot tractar-se del text homònim de Petrus Comestor?), l'adquirí Miquel Font (141, 26).

⁵⁹ En parlar de l'obra literària de mestre Felip de Malla, MADURELL no va esmentar en cap moment aquest *Planctus Cismatis*. Es tracta realment d'un text seu?

⁶⁰ *Ordinarium nuptialis*. Malla l'havia adquirit a l'encant dels llibres relictos pel beneficiat Joan Baucells (46, 1), el 1411, i en va pagar 1 lliura i 13 sous. Vint anys després, en Francesc Collell, «de casa [de mestre Malla]», n'és el nou propietari i en paga poc més d'una lliura (141, 1).

⁶¹⁻⁶² Vegeu nota 44.

⁶³ *Ethica*, d'Aristoteles?

⁶⁴ Vegeu nota 55.

⁶⁵ Aquest *Missale*, donació de Malla a l'església de Santa Maria del Pi (de la qual fou rector), amb els trets codicològics d'un llibre de luxe (destaquem la «letra rodona e formada, daurat entorn les cartes»), encara forma part dels còdexs litúrgics d'aquesta església.

⁶⁶ *Missale votivum*, text litúrgic que Malla havia comprat al prevere mossèn Pere Desplà, la venda del qual no consta a la subhasta.

57. Item, altre libre en pergamins, poch, de letra antiga, appellat *Omerus*, ab les cobertes engrutades.

58. Item, .I. libret poch, en pergamins, e és tractat *Utrum beata Virgo Maria sit concepta in peccato originali*.

59. Item, .I. libre scrit en pergamins, ab les posts cubertes de cuyr vermell, ab .II. gaffets e .X. claus, intitulat *Plactus Cismatis editus a magistro Philipo de Medalia*.

60. Item, .I. libre apellat *Ordinari de núpcies*, ab posts e .X. claus, en pergamí.

61. Item, .I. libret petit, scrit en pergamins, de *Sermons*, ab posts de fust cubertes de cuyr vert, antich.

62. Item, .I. altre libre en pergamins, escrit a dos colondells, sens cubertes, de *Sermons*.

63. Item, .I. libre scrit en pergamins, veyll, sense cubertes, appellat *Èthiques*.

64. Item, alguns querns en pergamins de *Constitucions capitulars de la Seu de Barchinona*.

.....
Item, .I. faristol de roure de Flandres, ab una ro<sa al m>ig entellada.

.....
Item, altre feristol plegadís de gingebre.

Item, altre feristo<l> de pi entellat.

.....
65. Item, un *Missal* ab .IIII. tancadors d'argent, scrit de letra rodona e formada, daurat entorn les cartes, ab les cubertes de drap blanch encanysat, jaquit per lo dit defunt en la sgléya del Pi.

.....
66. Item, lo *Missal votill*, lo qual lo dit defunt havia comprat de mossèn Pere Desplà, prevera.

141 Encant Felip de Malla

¹ Vegeu 140, 60.

En el seu article, MADURELL recollí que foren dues èpoques protocol·litzades pel notari Gabriel Canyelles les que liquiden la testamentaria de mestre Felip de Malla. La segona i darrera època acredita que el llibreter Guillem Sacoma va rebre 25 florins d'or per raó de la composició o avinença feta amb els marmessors sobre el seu salari corresponent a la venda de llibres de l'heretat de Malla. Ell és, efectivament, la persona encarregada de la venda dels còdexs compresos entre les notes 2 i 41 (ambdues incloses).

² Vegeu 140, 18.

³ Vegeu 140, 31. Misser Pere Pujades també és el comprador dels còdexs de les notes següents (n°s 4-5).

⁴ Vegeu 140, 49.

⁵ Malauradament, amb el títol *Exempla Sacrae Scripturae* coneixem l'obra de més d'un autor, raó per la qual, i a partir de la breu descripció notarial que ens ofereix aquest registre, no apuntem cap autoria. És possible que aquest còdex comprat per Pujades sigui el *Flores exemplorum* de l'inventari (140, 35)?

⁶ Vegeu 140, 8.

⁷ Vegeu 140, 36.

⁸ Vegeu 140, 24. Aquest desconegut arquebisbe de Saragossa també adquireix els de les notes 9 i 38.

1431, juliol, 23

Encant públic dels llibres relictos per Felip de Malla, mestre en Arts i Teologia, canonge de la Seu i rector de Santa Maria del Pi de Barcelona, autor de Lo pecador remut.

ACB. Gabriel Canyelles, *Bossa del volum 1 d'inventaris i encants* [Original perdut], fols. 45r-47v.
Ed. MADURELL: *Mestre Malla...*, nº 5.

agost, 3

.....
1. Item, un *Ordinari de núpcias*, an Francesch Collell, de casa .I. lliura, .II. sous.
.....

agost, 25

.....
Llibres venuts per en Guillem Ça Coma, venedor de llibres.

2. Primo, vené lo dit Guillem Ça Coma, .I. libre appellat *Augustinus, De civitate Dei*, lo qual comprà frare Queralt, de Natzaret, per .XXXIII. florins: .XVIII. lliures, .III. sous.
3. Item, vené .I. altre libre appellat *Pere Blasençh, De literis*, lo qual comprà misser Pere Pujades, per .....VII. florins: .III. lliures, .XVII. sous.
4. Item, altre libre appellat *Dialogorum de sanct Gregori*, qui comprà lo dit misser Pere Pujades, per .....VI. florins: .III. lliures, .VI. sous.
5. Item, altre libre appellat *Eximplis de la Sancta Scriptura*, qui comprà lo dit misser Pere Pujades, per .....VI. florins: .III. lliures, .VI. sous.
6. Item, altre libre appellat *Retractacions beati Augustini*, qui comprà mestre Nicholau Quiliç, per .....XII. florins: .VI. lliures, .XII. sous.
7. Item, .I. libre appellat *Qüestions de Pere Johan*, qui comprà lo dit mestre Nicholau Quiliç .....II. lliures, .XV. sous.
8. Item, .I. libre appellat *Summa de Virtuts*, lo qual comprà lo archabisbe de Ceragossa, per .....XIII. florins: .VII. lliures, .III. sous.

⁹ Vegeu 140, 34.

¹⁰ No hem identificat aquest text (*Prima Prosa*) en els repertoris i catàlegs consultats. El comprador és Pere de Santa Fe, de la Casa reial.

¹¹ Vegeu 140, 14.

¹² Thomas de Aquino, *Summa theologiae, quarta pars* (i última). Tot i que hem testimoniat còdexs d'aquest títol en l'inventari, es refereixen expressament a altres *partes* d'aquesta obra (vegeu n°s 141, 1,5-6). Constitueix la primera compra del mestre Joan Diç (la segona és la de la nota següent).

¹³ Vegeu 140, 13.

¹⁴ Vegeu 140, 3.

¹⁵ Vegeu 140, 23.

¹⁶ Vegeu 140, 9. A més d'aquest còdex, va adquirir els de les notes 17 i 25.

¹⁷ Vegeu 140, 37.

¹⁸ Vegeu 140, 27.

¹⁹ Vegeu 140, 11.

²⁰ Vegeu 140, 2.

²¹ Vegeu 140, 48.

²² Vegeu 140, 1.

²³ Vegeu 140, 21.

²⁴ Vegeu 140, 42.

²⁵ Vegeu 140, 15.

²⁶ Vegeu 140, 58.

9. Item, .I. altre libre appellat *Epístoles de Nicholau de Clameydis*, per .VI. florins, e compra'l lo dit senyor archabisbe . . . . . .II. lliures, .VI. sous.
10. Item, .I. altre libre appellat *Prima Prosa*, lo qual comprà en Pere de Sancta Fe, de casa del Senyor Rey, per . . . . . .XIII. florins: .VII. lliures, .III. sous.
11. Item, .I. altre libre appellat *Polícrat*, lo qual comprà en Ramon Batle, per . . . . . .XIII. florins: .VII. lliures, .XIII. sous.
12. Item, .I. altre libre appellat *Última part de sanct Thomàs*, que comprà mestre Joham Diç, per . . . . . .XII. florins: .VI. lliures, .XII. sous.
13. Item, .I. altre libre appellat *Sermons devant lo Papa*, que comprà lo dit mestre Johan, per . . . . . .VI. florins: .III. lliures, .VI. sous.
14. Item, .I. altre libre appellat *Tragèdies de Sènecha e Boeci, De consolacione*, que ha comprat en Gabriel Canyelles, notari, per preu de . . . . . .XXVIII. florins: .XV. lliures, .XVIII. sous.
15. Item, .I. altre libre appellat *Summa aurea de viciis*, a mossèn Pere de Palou, per preu de . . . . . .XI. lliures.
16. Item, .I. altre libre appellat *Segon de sanct Thomàs sobre les Sentències*, an Cosida . . . . . .III. lliures, .XI. sous, .VI.
17. Item, .I. altre libre appellat *Terç de sanct Thomàs sobre les Sentències*, al dit en Cusida . . . . . .III. lliures, .XI. sous, .VI.
18. Item, .I. libre appellat *Segona part de Vita Christi*, a misser Guillem Jordà . . . . . .XI. lliures, .XI. sous.
19. Item, .I. libre appellat lo *Quart de sanct Thomàs*, lo qual comprà mossèn Pere de Palou . . . . . .VII. lliures, .III. sous.
20. Item, .I. libre appellat la *Primera part de sent Thomàs*, al prior de sanct Sebastià . . . . . .VII. lliures, .III. sous.
21. Item, .I. libre appellat *Salusti in Catharinari* an Johan Olzina, secretari del Senyor Rey . . . . . .I. lliura, .VII. sous, .VI.
22. Item, .I. libre appellat *Biblia*, lo cual comprà lo Senyor Rey . . . . . .LXVI. lliures, .XI. sous.
23. Item, .I. libre en dos volums appellat *Decret*, de poca forma, al Senyor Rey de Navarra . . . . . .XXVII. lliures, .X. sous.
24. Item, .I. altre libre appellat *Prosperativa*, lo cual comprà lo doctor metge de la Senyora Reyna . . . . . .I. lliura, .XIII. sous.
25. Item, .I. altre libre appellat *Qüestions de veritat de sanct Thomàs*, an Cusida, student . . . . . .III. lliures, .VIII. sous.
26. Item, .I. altre libre appellat *Tractat de beata Maria*, an Miquel Font . . . . . .XIII. sous.

141 Encant Felip de Malla

²⁷ Vegeu 140, 22.

²⁸ Vegeu 140, 26.

²⁹ Vegeu 140, 52.

³⁰ Vegeu 140, 10. A més d'aquest còdex, el desconegut abat de Castro adquirí els de les notes 31-33.

³¹ Vegeu 140, 50.

³² Vegeu 140, 29.

³³ Vegeu 140, 45.

³⁴ Vegeu 140, 57.

³⁵ Vegeu 140, 19.

³⁶ És un prevere de Perpinyà la persona que adquireix aquest text no identificat.

³⁷ Vegeu 140, 43.

³⁸ Vegeu 140, 25.

³⁹ Vegeu 140, 33 i 44.

⁴⁰ Vegeu 140, 16.

⁴¹ Vegeu 140, 4.

27. Item, .I. libre appellat *Processioner*, an Spanya, prevere . . . . .III. lliures, .XVII. sous.
28. Item, .I. libre en dos volums de *Vita Christi <del Cartutxà>*, a frare Güell, heremita . . . . .LXIII. lliures, .V. sous.
29. Item, .I. libre appellat *Summa de viciis*, a .I. frare menor castellà . . . . .III. lliures, .VI. sous.
30. Item, .I. libre appellat *Sanct Bernat sobre quantitat*, al abat de Castro . . . . .XII. lliures, .II. sous.
31. Item, .I. libre appellat *Tulli, De officiis*, al dit abat de Castro . . . . .I. lliura, .II. sous.
32. Item, .I. libre en paper appellat *Mare Sturiarum*, al dit abat . . . . .III. lliures, .XVII. sous.
33. Item, .I. altre libre appellat *Primer de Duran, Sobre les sentències*, al dit abat . . . . .I. lliura, .XIII. sous.
34. Item, .I. altre libre appellat *Tulli <e un altre apellat> Omerus*, an Johan Bussot . . . . .VIII. sous.
35. Item, .I. libre appellat *Revelacions de sancta Brígida*, a mestre Quiris . . . . .III. lliures, .VIII. sous.
36. Item, .I. libre appellat *Antiquas sotils*, a .I. prevere de Perpenyà . .XII. sous.
37. Item, .I. altre libre appellat *De septem donis*, a mossèn Pere Frigola, en paper . . . . .XVI. sous, .VI.
38. Item, .I. libre en dos volums appellat *les Morals de sanct Gregori*, al archabisbe de Ceragossa . . . . .XXIII. lliures, .XV. sous.
39. Item, .I. libre appellat *Sermons e lo Primer de Scot sobre les Sentències*, a un aragonès . . . . .III. lliures, .VIII. sous.
40. Item, .I. altre libre appellat *Summa Iohanina*, al capellà maior de la Senyora Reyna . . . . .XI. lliures, .XI. sous.
41. Item, .I. libre appellat *Terç de Alexandre de Ales sobre les Sentències* . . . . .III. lliures, .VIII. sous.

¹ Els *Dies egipsíacs* constitueixen una supervivència dels dies desafortunats que apareixen en els calendaris egipcis. L'aparició de llistes breus sobre els dies egipcíacs és força comuna en els manuscrits dels segles IX, X i posteriors. Sovint només s'esmenta de quins dies es tracta; en altres ocasions, es comenta que no és aconsellable practicar cap flebotomia, com tampoc no és convenient ni passejar, ni sembrar, ni tirar endavant cap plet, ni fer cap mena d'activitat. El procediment de càlcul del qual hom se servia és perfectament conegut. Per a més informació sobre els intents d'explicar la història d'aquests dies egipsíacs, vegeu G.PUIGVERT, «De diebus Aegyptiacis», *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, 31 (1990-91), pp. 41-52.

² Amb el títol que proporciona l'*explicit*, *De regulis iuris*, coneixem l'obra de Dinus de Mugello.

1431, juliol, 28

Inventari dels llibres relictos per Pere de Busquets, ciutadà de Barcelona.

ACB.Julià Roure, *Secundus liber inventariorum*, 9 setembre 1428-5 desembre 1431, vol. 512, fols. 351r, 355v.

Primo, atrobam en la cambre del alberch en què lo dit deffunt havitava, situat prop lo monastir dels Ffrares de madona Santa Maria del Carne de la dita ciutat, una caixa migensera, ab son pany e clau, dins la qual atrobam les coses següents:

.....

1. <Primo>, un libret scrit en perguamins, de fort poqua valor, en què són los *Dies egepsíachs* e altres coses.

Item, un armari gran de dues casses, dins lo qual atrobam les coses següents:

2. Primo, un libre escrit^a en paper, cuert de post. Qui comença a la primera fulla: "incipit liber notularum". E feneix la derrera carta: "*De regulis iure*".

^a escrit en paper *interlineat*.

L'any 1411 tenim documentada la compra d'un *Processionale* per Gabriel Gombau (46, 7).

¹ *Evangeliarium (Liturgica)* en romanç. És un carnisser, en Lunes, qui el comprà!

² El comprador d'aquest Boethius, *De consolatione Philosophiae*, en pla, és un cert mossèn Mora.

³ Francesc Bertran, a més d'aquestes *Constitutiones capitulares*, adquireix els volums dels registres 6 i 7.

⁴ *Constitutiones sinodales et provinciales*. El beneficiat de Santa Maria del Pi mossèn Bernat de Viltramo n'és el nou propietari.

⁵ És possible que aquesta *Llegenda de les matines de Nadal* comprada per en Guillem Safra sigui en romanç.

⁶ (Ps) Aristoteles, *Secretum secretorum*. Com el de la nota següent, el comprador és l'esmentat Francesc Bertran.

⁷ Aquesta notícia és la més interessant de la biblioteca de Gombau (d'altra banda inèdita, com moltes de les que presentem en aquest apèndix). Es tracta d'un exemplar del *De agricultura* de Palladius (en tenim un altre esment, molt més tardà, en el doc. 292, 46).

1432, gener, 11

Encant públic dels llibres relictes per Gabriel Gombau, canonge de la Seu de Barcelona.

ACB. Gabriel Canyelles, *Plec d'inventaris i encants*, 1430-1443, vol. 348, s.n., fol. 4r.

gener, 15

- .....
1. Item^a, un libra a hon són los *Avengelis* en pla, an Lunes, carnicer .....
..... .I. lliura, .VI. sous.
  2. Item, un *Boeci de Consolació* en pla, a mossèn Mora ..... .XI. sous, .I.
.....
  3. Item, unes *Constitucions capitulars*, a misser Ffrancesch Bertran .....
..... .III. sous, .VIII.
  4. Item, unes *Constitucions sinodals e provincials*, a mossèn Bernat de Viltramo,
beneficiat al Pi ..... .VIII. sous.
  5. Item, la *Legenda de les matines de Nadal*, Guillem Saffra ..... .II. sous, .I.
.....
  6. Item, un *Sacretis sacretorum de Aristòtill*, a misser Ffrancesch Bertran .....
..... .VIII. sous, .VIII.
  7. Item, un libra apellat *Palladi, De agricultura*, a misser Ffrancesch Bertran ...
..... .I. lliura, .II. sous.

^a segueix cancel·lat uns Ave<ngelis>.

De l'inventari de llibres de Guillem Salvatella, MADURELL donà a conèixer 12 dels 35 esments que hem transcrit i només en publicà 1 de les 23 mencions de l'encant. Nosaltres hem localitzat també el seu testament, atorgat el 4 de gener de 1432 (AHPB. Simó Carner, *Primus liber testamentorum*, lligall 8, anys 1409-1446, ff. 104-195v), on fa el llegat de les seves escriptures, sense cap clàusula referida a la biblioteca. Malauradament no conservem els seus protocols en cap dels arxius consultats. El *Liber examinationis...*, amb notícies d'exàmens i nomenaments fins a l'any 1385, no ofereix cap dada complementària més.

¹ *Institutae (C.I.Civ)*, amb glossa. Com molts dels llibres de la biblioteca de Salvatella, desconeixem la persona que en va pagar poc més de dues lliures a la subhasta (145, 1).

² Sens dubte, la *Practica artis notariatus* de Petrus de Unsola, comentari al *Tractatus de notulis (=Tractaturi)* de Rolandinus Passagerii, venut a l'encant per 3 lliures (145, 3).

³ Un *Formularium*, venut a l'encant (145, 2) per 5 lliures i 10 sous.

⁴ L'*Aurora* de Rolandinus Passagerii.

⁵ Guido de Columna, *Historia destructionis Troiae*. No sabem si era en llatí o català, però els quatre quaderns més que posseeix d'aquesta mateixa obra (nota 24) són «en romans», és a dir, en català.

⁶ Una altra obra de Rolandinus; si no es tracta de l'*Aurora*, potser és l'altra obra d'aquest autor italià, la clàssica *Summa de arte notaria*.

^{7,14,20} Aquests tres còdexs podem ésser agrupats sota el títol *De factis Ecclesiae*. El segon d'ells (nota 14), segons que aclareix el notari que l'inventarià, especifica que tracta com el prevere es vesteix per a l'ofici diví.

⁸ Obra excepcional; podríem incloure-la dins el grup de tractats d'*ars dictandi*, ja que a més de les escriptures jurídiques que pot incloure, també ha de contenir models per a la correspondència privada del monarca. Vegeu, per a d'altres còdexs de temàtica semblant, la nota 15 de l'inventari d'Antoni de Font (doc. 104).

^{9,19} El *Doctrinale* d'Alexander de Villadei. D'aquesta obra tenia també una *Lectura* (nº 19). A més, es detalla la venda d'un exemplar a l'encant de béns del difunt (145, 5).

¹⁰ El *Graecismus* d'Evrardus Bethuniensis. Fou adquirit a l'encant per Martí Deguda, cambrer, per 6 sous (145, 4).

¹¹ Sobre la problemàtica del títol *Alexander* o *Alexandre*, vegeu: 12, 12. L'adquirí un notari sense identificar (145, 9).

¹² El *Tobias* de Matthaues Vindocinensis. A la subhasta consten dos exemplars venuts pel mateix preu (nºs 10 i 12 del doc. 145), un d'ells «tot descornat».

¹³ Albertus, *Logica* o *Quaestiones*. Venut per poc més de dos sous a l'encant (145,6).

¹⁴ Vegeu nota 7.

¹⁵ *Proverbia*. Era freqüent trobar col·leccions de proverbis en manuscrits modestos - en aquest cas, un llibre més aviat petit, amb posts d'engrut però folrat de cuir blanc- o simples llibretes de notes; també s'han conservat col·leccions de proverbis en els llibres i manuals notariaus. Qualsevol racó era bo per a anotar aquests proverbis: les cobertes i el seu interior, el full de guarda i el seu dors, el primer full, els marges de l'interior del llibre i els papers solts -agrupats normalment en bosses a l'interior de les cubertes-. L'article de L.PAGAROLAS, «Recull d'anotacions esparses dels protocols medievals barcelonins», *Estudis...en honor a Raimon Noguera*, op.cit., pp. 61-90, recull una mostra de proverbis, aforismes, receptes medicinals i un llarg etcètera de notes curiosíssimes).

¹⁶ Còdex amb *Tractatus Logicae*, la venda del qual consta a la subhasta (145, 13).

1432, febrer, 4

Inventari dels llibres relictos per Guillem Salvatella, notari, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 126r-127r.
Ed.parc. MADURELL: *Manuscris...*, n° 68.
Cit. C.BATLLE: *Las bibliotecas...*, p. 27.

En la cambra que és prop la cuyna?

.....
març, 8

1. Primo, atrobam .I. *Instituta* escrita en pergamins, ab sa glosa, cuberta ab posts de cuyro vert, ab .II. gafets.

2. Item, .I. libre de forma maior, scrit en paper, apellat *Petrus de Unçola super notulis*, ab lo test del *Tractaturi*, cubert de posts ab cuyro vert, e ab .II. gafets.

3. Item, .I. libre de forma menor de tot lo full, gros^a, apellat *Formulari*, cubert de cuyro negra e ab .III. gafets.

4. *ff.126v*. Item, .I. altre libre scrit en paper apellat *Aurora*, ab posts cubert de cuyro vermell.

5. Item, .I. libre scrit en paper apellat *Troya*, cubert de posts ab cuyro vert ab .II. gafets.

6. Item, altre libre apellat *Rotlandí*, scrit en paper, cubert de posts ab cuyro vermell, lis, ab .II. gafets.

7. Item, altre libre scrit en paper, de *Formes eclesiàstiques*, cubert de cuyro vert ab posts engrutades.

8. Item, altre libre scrit en paper, cubert de pergami, apellat *Formulari de la cort del senyor Rey*.

9. Item, .I. *Doctrinal* scrit en pergamins, cubert de posts ab cuyro vermell lis.

10. Item, .I. *Ebreart* scrit en pergamins, cubert de cuyro vermell^b lis.

11. Item, .I. *Alexandre* scrit en paper, cubert de posts engrutades e de cuyro vermell lis.

12. Item, .II. libres scrits en pergamins, ab posts, apellats *Tobies*, de poque valor.

13. Item, .I. libre scrit en paper apellat *Albert*, ab posts engrutades, cubert de cuyro blanch.

¹⁷ *Notae grammaticae*. En té més exemplars (vegeu nota 28). A l'encant figuren tres còdexs semblants a aquest que identifiquem (145, 8,18-19).

¹⁸ Un notari sense identificar és el comprador d'aquest llibre d'*Orationes* (145, 23).

¹⁹ Vegeu nota 9.

²⁰ Vegeu nota 7.

²¹ *Les Institutiones grammaticae minus volumen o Priscianellus*, els dos últims llibres en què es divideix l'obra *Institutiones grammaticae* de Priscià; fou venut per 2 sous a l'encant (145, 11).

²² Amb tota probabilitat, l'obra de Rolandinus Passagerii referida als testaments: la *Flos ultimarum voluntatum*, que pot ésser l'obra que intentem identificar. En el testament inèdit del notari Antoni Noguers (doc. XL, del juliol de 1490, de la nostra tesina inèdita), tot i ésser de data molt posterior, a la deixa que fa d'una obra notarial a l'escrivà Jeroni Pasqual sembla voler identificar el títol genèric i imprecís *De ultimis voluntatibus* amb l'obra rolandina esmentada.

²³ Com ja hem vist en d'altres relacions de llibres, no és excepcional trobar algun exemplar de M.T. Cicero, en aquest cas sense identificar: no dóna el títol i, com que tampoc no consta com a llibre venut a l'encant, no podem precisar de quina obra es tracta.

²⁴ Uns quaderns de l'obra de Guido de Columna en català (vegeu nota 5).

²⁵ Obra de l'*ars notariae*, sense identificar.

²⁶ La primera identificació d'aquest quadern, vam fer-la amb una obra indeterminada del gramàtic clàssic Pamphilus, anomenat amb diminutiu, però més tard vam deduir, pensem que més encertadament, que es tractava del *Pamphilus*, un poema llatí del segle XII. Creiem que val la pena explicar-ne una mica la història, que ens aportarà dades sobre aquesta lectura i sobre la seva transcendència posterior. Compost en dístics elegíacs, fou probablement obra d'un clergue francès i circulà (amb els títols *De amore*, *De arte amandi* i d'altres de semblants), atribuït a Ovidius o bé al seu propi protagonista, Pàmfil (*Pamphilus*). Encara que sovint se l'ha considerat de caràcter teatral, es tracta d'un llarg poema narratiu dins de la tradició de l'autobiografia eròtica pseudo-ovidiana. Considerat exemple màxim del llibre satíric de curta extensió, donà origen en anglès i en francès a la paraula «pamphlet», és a dir, pamflet. Fou venut juntament amb un altre llibre a l'encant de béns (145, 14).

²⁷ Hem identificat els esments de «*Poatria novella*» amb la *Poetria nova* de Gaufridus de Vinosalvo (l'*incipit*, a més, és inconfusible); sis diners fou el preu que en pagà un anònim comprador (145, 22).

^{28,31,34} Còdexs amb *Notae grammaticae*.

²⁹ Els *Disticha* del (Ps) Cato. Venut juntament amb un altre llibre a la subhasta pública (145, 15).

³⁰ Aquests *Principia* de Thomas de Aquino no consten enlloc com a títol d'un text de l'autor.

³¹ Vegeu nota 28.

³² Ens ha estat impossible identificar cap autor o títol semblant en els repertoris consultats.

³³ Còdex petit amb *Litterae (Epistolae?)* en romanç.

³⁴ Vegeu nota 28.

³⁵ Encara que poc relacionat amb la lectura, no hem pogut deixar d'anotar aquesta dada sorprenent: què podem imaginar com «.II. cartes de pergamins ab rodes»? A través de l'escriptura i d'imatges se'ns explica la història del món. Un corredor -o revenedor d'objectes-, en Jaume Ciurana, en pagà 2 sous i 6 diners (145, nota 24).

14. Item, .I. llibret escrit en paper^c, ab posts engrutades cubert de cuyro vermell. Parla de *Fets de sgléya*, ço és, com lo prevera se vest a la missa.

15. Item, .I. llibret de *Notes de proverbiajar*, ab posts engrutades cubert de cuyro blanch.

16. Item, .I. llibret de *Lògica* apellat *Tractats*, escrit en paper e ab posts cubert de cuyro vermell.

17. Item, altre libre de *Notes de gramàtique*, ab posts engrutades cubert de blanch.

18. Item, .I. librot^d squinsat en què <ha> algunes *Oracions*, de poque valor.

19. Item, .I. *Lectura de Doctrinal*, ab posts engrutades cubertes de cuyro blanch.

20. *f.127r*. Item, .I. librot de poque valor, escrit en paper, qui parla de *Fet de sgléya*.

21. Item, .I. *Precià menor* escrit en paper, de poque valor.

22. Item, .I. libre apellat *De ultimis voluntatibus* ab cubertes de pergami.

23. Item, .I. quern de *Tulli*.

24. Item, .III. querns del *Troya* en romans.

25. Item, .I. llibret de notes del *Art de notarie*.

26. Item, .I. quern de *Pamfilet*.

27. Item, .I. llibret escrit en paper apellat *Poatria novella*. Qui comensa: "papa stupor mundi sub[...]o papa".

28. Item, .I. llibret de *Notes de gramàtique*.

29. Item, .I. libre escrit en pergamins en què era lo *Cató* en romans.

30. Item, .I. llibret escrit en paper en què ha *Principis de sent Thomàs*.

31. Item, .I. llibret escrit^e en paper en què <ha> algunes *Qüestions de gramàtica*, de poca valor.

32. Item, .I. libre apellat *Trodolii* escrit en paper, de poqua valor.

33. Item, .I. llibret en què ha algunes *letres* en romans.

34. Item, .I. llibret de *Notes gramaticals*.

35. Item, .II. cartes de pergamins ab rodes <*sic*>, dins les quals havia escrit del comensament del mont ensà e dels Reys. E en la una de les quals era pintada la figura de Jhesús e d'altres ymatges.

^a gros interlineat.- ^b vermell interlineat, damunt de verell cancel·lat.- ^c segueix cancel·lat cubert de.- ^d segueix cancel·lat escrit.- ^e escrit interlineat.

¹ Vegeu 144, 1.

² Vegeu 144, 3.

³ Vegeu 144, 2.

⁴ Vegeu 144, 10.

⁵ Vegeu 144, 9.

⁶ Vegeu 144, 13.

⁷

^{8,16,18-19,21} Alguns d'aquests còdexs es corresponen amb els textos gramaticals de l'inventari (144, 17, 28 o 34).

⁹ Vegeu 144, 11.

^{10,12} El segon d'aquests dos còdexs sembla correspondre's amb el de l'inventari (144, 12).

¹¹ Vegeu 144, nota 12.

¹³ Sota el nom de *Tractatus* es poden amagar tant obres d'*ars notaria* com de *Logica* (com és el cas d'aquest còdex: 144, 16), gramàtica, retòrica, etc., motiu pel qual no acostumem a identificar-les si no disposem de més dades.

1432, febrer, 16

Encant públic dels llibres relictos per Guillem Salvatella, notari, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 133r-134v.
Ed.parc. MADURELL: *Códices miniados*, n° 39.
Cit. C.BATLLE: *Las bibliotecas...*, p. 27.

març, 15

1. Item, .I. libre apellat *Instituta* escrit en pergamins, ab sa glosa, ab posts cubertes de cuyro vert e ab .II. gafets . . . . . .II. lliures, .III. sous.
2. Item, .I. libre de forma menor de tot lo full, gros, apellat *Formulari*, cubert de cuyro negra ab .III. gafets . . . . . .V. lliures, .X. sous.
3. *lf.133v*. Item, < un > libre de forma maior, escrit en paper, apellat *Petrus de Unsola super notulis* ab lo test del *Tractaturi*, cubert de posts ab cuyro vert ab .II. gafets . . . . . .III. lliures.

novembre, 29

4. *lf.134r*. Primo, .I. *Ebreart* escrit en pergamins, ab cubertes de cuyr vermell, an Martí Deguda, cambrer . . . . . .VI. sous.
5. Item, .I. *Doctrinal* escrit en pergamins, cubert de cuyro vermell . . . . . .[...]ª
6. Item, .I. *Albert* escrit en paper, ab cubertes de albadina blanca .II. sous, .VIII.
7. Item, unes *Supposicions* scrites en paper . . . . . .VIII. < diners >
8. Item, .I. libra de *Gramàtica de notes* cubert de albadina blanca, al notari [...]ª . . . . . .II. sous.
9. Item, .I. libre apellat *Alexandre*, cubert de cuyro vermell, al notari [...] . . . . . .III. sous, .VIII.
10. Item, unes *Thobias* scrites en pergamins, totes descornades . . . . . .I. sou, .III.
11. Item, .I. *Precià manor* escrit en paper, cubert de pergami . . . . . .II. sous.
12. Item, unes *Tobies* scrites en pergamins, cubertes de posts . . . . . .I. sou, .III.
13. Item, uns *Tractats* scrites en paper, cubert de cuyro vermell . . . . . .III. sous, .V.

¹⁴ Vegeu 144, 26.

¹⁵ Vegeu 144, 29.

¹⁶ Vegeu nota 8 d'aquest mateix document.

¹⁷ Com moltes de les obres més comunes i de gran circulació, l'obra atribuïda al fabulista *Aesopus* fou venuda per un paupèrrim sou, un dels preus més baixos de tots els exemplars de la subhasta.

¹⁸⁻¹⁹ Vegeu nota 8 d'aquest mateix document.

²⁰ Els catàlegs i repertoris consultats enregistren alguns manuscrits gramaticals de títols homònims (*Modus significandi* o *De modo significandi*), però tampoc no aconsegueixen identificar-lo amb cap text en concret.

²¹ Vegeu nota 8 d'aquest mateix document.

²² Vegeu 144, 27.

²³ Vegeu 144, 18.

²⁴ Vegeu 144, 35.

14. Item, .I. libret apellat *Pamfil* e
15. <Item> un quern del *Cató* . . . . . .I. sou, .III.
16. Item, .I. cartapàs de^c *Notes de gramàtica* . . . . . .I. sou, .II.
17. Item, .I. *Ysop* escrit en paper . . . . . .I. sou.
18. *f.134v.* Item, .I. libre de *Notes de gramàtica* cubert de albadina blanca . . . . . .I. sou, .III.
19. Item, .I. libra de *Notes de gramàtica*, al notari [...] . . . . .VIII. < diners >
20. Item, altre libre escrit en paper apellat *Modus significandi* . . . . .II. sous, .VI.
21. Item, .I. libre escrit en paper, qui no ha comensament, de *Notes de gramàtica* . . . . .VI. < diners >
22. Item, .I. libre escrit en paper apellat *Poatria novella* . . . . .VI. < diners >
23. Item, .I. librot escrit en paper, de *Oracions*, al notari [...] . . . . .V. < diners >

24. Item, .II. cartes de pergamins ab rodes, dins les quals havia escrit del comensament del món ensà e dels Reys, e en la una de les quals era pintada la figura de Ihesu Christ e d'altres ymatges, an Jaume Ciurana, corredor . . . . .II. sous, .VI.

^a el preu d'aquest ms. no consta en el document.- ^b el nom d'aquest comprador, com passa amb altres còdexs d'aquesta subhasta, no va ésser anotat.- ^c de notes interlineat.

Excepte el testament, inèdit, l'inventari (doc. 147) i la subhasta de béns (doc. 148) ja foren publicats íntegres per MADURELL. A més d'aquest instrument de darrera voluntat, hem localitzat un codicil atorgat el 17 de febrer (AHPB. Jaume Marmany, *Liber primus testamentorum*, lligall 1, anys 1420-1461, ff. 12-13), és a dir, tres dies després, en el qual llega a Bernat Pi tots els seus protocols. Pel *Liber examinationis*... sabem que fou nomenat notari públic de la ciutat de Barcelona el 26 d'abril de 1385 (doc. 78) i notari reial l'any següent, vers el 14 de juny de 1386, presentant com a fiador el també notari i ciutadà de Barcelona Ponç Amorós. Bernat Nadal és el darrer notari del nostre aplec documental de qui coneixem la data del nomenament. Existeixen 190 protocols seus a l'AHPB, que s'inicien el 12 de juliol de 1385 i acaben l'any 1432 (*Índice cronológico...*, pp. 27-32). En morir (1432), Bernat Nadal tenia prop de setanta anys.

1432, febrer, 14

Testament de Bernat Nadal, notari i ciutadà de Barcelona, en què disposa la seva autorització a la venda dels llibres i objectes d'argent perquè els seus marmessors testamentaris puguin acomplir les seves disposicions.

AHPB. Bernat Pi, [*Secundus liber testamentorum*], 1417-1440, lligall 15, fols. 45v-49r.

.....

lf.46r. Datis et concedens a dictis manumissoribus meis confesum post obitum meum plenum posse eorum propria auctoritate petendi, exhigendi et recipiendi ac vendendi in encantu publico plus dantibus et offerentibus, omnes vestes, libros meos et argentum, ac tot et tanta de aliis bonis meis, quot eorum precia sufficiant lf.46v. ad solucionem dictarum^a.

^a *Tot l'instrument ratllat amb tres ratlles verticals.*

¹ El difunt Nadal havia prestat aquesta *Biblia* a Antoni de Mur, lloctinent d'escrivà de ració, i va ésser recuperada pels seus marmessors. Per la qual cosa, aquest còdex pot ésser el mateix que va ésser adquirit a la subhasta per Francesc Gràcia, físic, el qual viu a la baixada del pou nou (148, 2). L'alt preu que en va pagar (11 lliures i 6 sous, el més alt, amb diferència, de tot l'encant de llibres) s'ajusta a una *Biblia* d'aquestes característiques.

² L'obra gramatical dels *Disticha* del (Ps) Cato, glossada, venuda per poc més de 5 sous (148, 9).

³ Aquesta obra de «*Rims*», per l'incipit i l'explicit, es correspon a l'obra *Cobles de la divisió del regne de Mallorca* de fra Anselm Turmeda. Aquest no és pas l'únic exemplar d'una obra de Turmeda en el nostre aplec, i va ésser comprat pel sastre Joan Tayadell, que vivia al carrer dels Especiers, per la quantitat mòdica de 4 sous i 9 diners (148, 5).

⁴ Ni l'inventari ni l'encant no acaben d'aclarir davant de quin tipus de *Constitutiones* ens trobem (laiques o eclesiàstiques?...). El comprador n'és en Bartomeu Valls (148, 20).

^{5,6} Aquests *Formularia* notariais «en paper de poque valor» formaven part dels cinc venuts a l'encant al ja esmentat Joan Tayadell, sastre, per 10 sous i 11 diners (148, 7).

⁷ *Glosae super Psalmi penitentiales (Liturgica)*.

⁸ Sis sous va pagar algú per aquest llibre de *Cant* litúrgic (148, 15).

^{9,10} Dos exemplars del *Llibre d'Hores de la verge Maria*, un dels quals fou venut a una persona també desconeguda (148, 17).

¹¹ Malauradament, no tenim constància de cap obra de gramàtica d'un mestre Alfons Bonhom o Bonshom (sota el seu equivalent llatí, Alphonsus Bonushomo, coneixem un dominicà espanyol mort el 1353 a qui no s'atribueix cap text gramatical. Es tracta d'una errada del notari en inventariar-lo?). Sense poder oferir cap dada més que ens pugui ajudar a aclarir la identitat del ms., la seva venda, per poc més de dos sous, consta a la subhasta (148, 12).

1432, març

Inventari dels llibres relictes per Bernat Nadal, notari, ciutadà de Barcelona.

- AHPB. Bernat Pi, *Plec d'escriptures de diversos anys*, lligall 25, s.n., fols. 14r-14v.
Ed.parc. MADURELL: *Docs. de archivo.1*, nº 9.
Ed. MADURELL: *Mss. trecentistas...*, nº 18.
Ed.parc. MADURELL: *Manuscrits...*, nº 67.
Ed.parc. MADURELL: *Regesta Biblias...*, nº 37.
Cit. C.BATLLE: *Las bibliotecas...*, p. 26.

març, 8

1. Primo, trobam .I. libre escrit en pergamins prims, de forma menor, appellat *Biblia*, escrita a corondells, ab posts cobertes de cuyr vermell, ab dos tencadors ab los caps de lautó. La qual comença en la primera carta: "Ambrosius". E feneix en la derrera carta: "consiliatores eorum". La qual *Biblia* lo dit defunct havia prestada an Anthoni Mura, la qual nos ha restituïda.

2. Item, .I. libre poch, escrit en pergamins, ab posts cubertes de cuyr vermell, ab .V. bolletes e ab gaffet, appellat *Cató*, ab la glosa. Lo qual comença: "cum animadvertite".^a

3. Item, .I. altra libre escrit en paper, ab cubertes de paper engrutades, de *Rims*. Lo qual comença en la primera carta: "si'm leví .I. bon maytí". E feneix en la derrera carta: "venguts".

4. Item, unes *Constitucions* scrites en pergamins, ab les post cubertas d'albaldina vermella, ab dos gaffets e ab .V. bolletas.

5. Item, qualques una mà de *Formolari*.

6. Item, dos *Formolaris* pochs.

7. Item, .I. libret escrit en pergamins, ab cubertes de paper engrutat, cubertes d'albaldina blanque, appellat *la Glosa dels Salms penitencials*.

8. Item, .I. libre petit de *Cant*, escrit en pergamins, ab posts cubertes de vermell.

9. Item, unes *Hores de la Verge Maria*, scrites en pergamins sotils.

10. Item, unes altres *Hores de la Verge Maria*.

11. Item, .I. libre escrit en paper, de *Gramàtica*, appellat *Libre de mestra Alfonso Bon Hom*.

¹² Per l'*incipit* del manuscrit sembla que l'anotació del notari afirmant que es tracta d'un llibre de *Medicina* és encertada.

¹³ Albertanus Brixiensis, *De doctrina dicendi atque tacendi*. El 26 de novembre fou comprat pel preu de 10 sous i 5 diners per l'escrivent Joan Agustí, «qui scriu a la scrivania d'en Girard» (148, 14).

^{14,16} Dos exemplars del *Psalterium (Biblia)*, un de lletra grossa i l'altre de lletra antiga, respectivament, els quals foren comprats pel llibreter Pere Mascaró i pel prior de Sant Sebastià que viu a prop de la carnisseria de Sant Pere (148, 8 i 16, respectivament).

¹⁵ Aquest llibret de *Glosae super hymnes* també és enregistrat a la subhasta (148, 18).

¹⁷ No hem identificat en cap publicació aquest mestre Petrus Seder, autor d'una *Summa testamentorum*, tot i recórrer als principals repertoris bibliogràfics sobre Dret notarial. Evidentment, tracta de forma monogràfica el segon dels tres grans apartats «De ultimis voluntatibus» establert per la literatura notarial clàssica des de Rainerius de Perugia. Com en l'esment librari següent, tampoc no tenim constància de la seva existència a l'encant.

¹⁸ A les darreries del segle XIII, el segon addicionador de l'obra de Rolandinus fou Petrus de Boateriis, amb comentaris a algunes de les seves obres, a més d'un manual processal i un d'*ars dictaminis*. Una descripció tan breu no permet saber de quina obra estem parlant. Curiosament, aquesta obra no apareix a l'encant dels llibres; potser no hi va haver ningú que l'adquirís o potser ni tan sols fou posada a la venda. Per això en aquest apèndix documental hem recollit tant els inventaris com els encants, ja que uns i altres podem completar la informació sobre la biblioteca d'un determinat personatge. Les subhastes, a més, permeten saber qui comprava els llibres i a quins preus.

¹⁹ Les *Partes* de Donatus, esmentada sovint en la documentació amb unes *Regulae* (com en aquest cas), totes dues de contingut gramatical. No tenim constància de la seva venda a la subhasta.

²⁰ Aquest volum correspon a una còpia en llatí de l'obra de Guido de Columna, *Historia destructionis Troiae* i fou venuda al ciutadà Miquel de Montjuïc per 2 lliures i 7 sous a la subhasta pública (148, 3).

²¹ Un nou exemplar de l'obra *Practica artis notariatus* de Petrus de Unsola, comentari amb addicions al *Tractatus de notulis (= Tractaturi)* de Rolandinus, venut a l'encant, juntament amb el còdex de la nota 24, a l'escrivà (*scriptor*) Antoni Vilanova per 6 lliures i 12 sous (148, 13).

²² Una descripció notarial de l'encant, «lo *Trevet*» (148, 4), permet associar-la amb aquest text que identifiquem: es tracta de l'*Expositio super Boethium De consolatione* de Nicolaus Trevet. Fou comprada per Joan Boscà, menor d'edat, per una lliura i tres sous.

²³ El *Doctrinale* d'Alexander de Villadei, del qual tampoc no tenim constància de la venda a l'encant públic.

²⁴ De nou, estem davant d'un comentari de Petrus de Unsola, en aquest cas la coneguda per *Meridiana*, addicions a l'*Aurora* de Rolandinus; aquella obra finalitzava precisament amb el comentari de la «pars prima, De contractibus». Fou venuda a l'encant, juntament amb el còdex de la nota 21, a l'escrivà Antoni Vilanova per 6 lliures i 12 sous (148, 13).

²⁵ De nou, la *Summa* o l'*Aurora*, glossades, de Rolandinus Passagerii. Fou comprada pel llibreter Guillem Comes per 2 lliures i 15 sous (148, 21).

12. Item, .I. libre de^b *Medecines* escrit en paper, ab posts de cuyro vermell, ab dos gaffets, escrit a corondells. Lo qual comença en la primera carta: "les orines". E feneix en la derrera carta: "de paradís".

13. *lf.14v.* Item, .I. libre appellat *Alberta*, escrit en pergamins, ab posts, ab dos tencadors ab .V. bolles.

14. Item, .I. *Saltiri* escrit en pergamins, ab letra grosse.

15. Item, unes *Gloses de les Imnes* scrites en paper.

16. Item, .I. altra *Saltiri* escrit en pergamins, de letra antiga.

17. Item, .I. libre escrit en pergamins appellat *Summa de testamentis magistri Petri Seder*.

18. Item, .I. libre escrit de pergamins appellat *Boateras*.

19. Item, unes *Parts e Retgles* scrites en pergamins.

20. Item, .I. libre escrit en paper, ab sisterns de pergamins, appellat *Istòries Troyanes*, scrites en latí.

21. Item, .I. libre d'art de notaria appellat *Pere d'Unçola sobre lo Tractaturi*, escrit en paper.

22. Item, .I. libre escrit en paper appellat *Gloses de Boeci*.

23. Item, .I. *Doctrinal* escrit en pergamins, sotil, de pocha valor.

24. Item, .I. libre escrit en paper, de art de notaria, appellat *Pere de Unsola sobre contractes*.

25. Item, .I. *Rotlandí*, test e glosa plagat, escrit en pergamins.

^a segueix cancel·lat E feneix en la derrera carta.- ^b de *Medecines interlineat*.

¹ A l'inventari de llibres relictos per Nadal no hem identificat cap text de *Confessiones*.

² Vegeu 147, 1.

³ Vegeu 147, 20.

⁴ Vegeu 147, 22.

⁵ Vegeu 147, 3.

⁶ Aquest còdex d'*Expositio super psalmos*, no enregistrat a l'inventari, és el primer dels dos que comprà en Pere Mascaró, llibreter (a més del de la nota 8).

⁷ Vegeu 147, 5-6.

⁸ Vegeu 147, 14.

⁹ Vegeu 147, 2.

¹⁰ A més dels dos *Psalteria* sencers d'aquesta mateixa subhasta (notes 8 i 16), el notari Bernat Nadal posseïa aquests quaderns.

¹¹ Les *Peregrinacions de Jerusalem*, text que no consta a l'inventari, és una mostra, amb reserves si es vol, del gènere literari que podríem anomenar «de viatges», amb una forta càrrega religiosa (dins els qual podríem incloure, per exemple, el *Milione* -o relat dels viatges de Marco Polo-, el *Viatge al purgatori de sant Patrici* de Ramon de Perellós, o la *Història de Jacob Xalabín*, on les descripcions de països exòtics constitueixen una de les seves principals característiques).

¹² Vegeu 147, 11.

1432, març, 29

Encant públic dels llibres relictos per Bernat Nadal, notari, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Bernat Pi, *Plec d'escriptures de diversos anys*, lligall 25, s.n., fols. 26v-27r, 28v, 30r-30v.
 Ed.parc. MADURELL: *Docs. de archivo.1*, n° 10.
 Ed. MADURELL: *Mss. trecentistas...*, n° 19.
 Ed.parc. MADURELL: *Docs. de archivo.2*, n° 16.
 Ed.parc. MADURELL: *Manuscrits...*, n° 69.
 Ed.parc. MADURELL: *Regesta Biblias...*, n° 36.
 Cit. C.BATLLE: *Las bibliotecas...*, p. 26.

abril, 8

1. Primo, .I. *Confessió* escrita en paper . . . . . .V. <diners>
2. Item, .I. *Biblia* escrita en pergamins, a mestra Francesch Gràcia, físich, a la devallada del pou nou . . . . . .XI. lliures, .VI. sous.
3. Item, unes *Istòries Troyanes* scrites en paper, ab sisterns de pergamins, scrites en latí, al honorable an Miquel de Muntjuich, ciutadà . . . . . .II. lliures, .VII. sous.
4. *1f.27r*. Item, .I. libre escrit en paper appellat *lo Trevet*, al honorable an Johan Boschà, menor de dies . . . . . .I. lliura, .III. sous.
5. Item, .II. librets de paper en los quals ha scrits alguns *Rims*, an Johan Tayadell, sartre, stà als Speciers . . . . . .III. sous, .VIII.
6. Item, .I. libret de paper appellat *Exposició d'alguns Salms del Saltiri*, an Pere Mascaró, librater . . . . . .III. sous, .III.
7. Item, .V. *Formularis* scrits en paper de poque valor, al dit Johan Tayadell . . . . . .X. sous, .XI.
8. Item, .I. *Saltiri* escrit en pergamins, ab letra grossa, al dit Pere Mascaró . . . . . .II. lliures, .X. sous.
9. Item, .I. *Cató* glosat . . . . . .V. sous, .X.
10. Item, alguns querns de pergamí scrits del *Saltiri* . . . . . .II. sous, .VIII.
11. Item, <un> quahern de paper escrit de les *Peregrinacions de Jherusalem* . . . . . .I. sou, .X.
12. Item, .I. libret de paper appellat *Alfonso Bon Hom* . . . . . .II. sous, .I.

¹³ Vegeu 147, 21 i 24.

¹⁴ Vegeu 147, 13.

¹⁵ Vegeu 147, 8.

¹⁶ Vegeu 147, 16.

¹⁷ Vegeu 147, 9-10.

¹⁸ Vegeu 147, 15.

¹⁹ Aquesta obra, que no consta a l'inventari, venuda a un personatge de ressonàncies franceses, François Asbert, per 14 sous, és el *Thesaurus pauperum* de Petrus Hispanus, futur Johannes papa XXI, amb el títol catalanitzat.

²⁰ Vegeu 147, 4.

²¹ Vegeu 147, 25.

juny, 3

13. *lf.28v.* [...] ^a duos libros artis notarie, videlicet, *Petrum de Unsola, Super Tractatorio, et alium Super contractibus*^b, <a n'> Anthonio Vilanova, scriptori, precio . . . . .VI. lliures, .XII. sous.

novembre, 26

14. *lf.30r.* Primo, .I. libre scrit en pergamins appellat *Alberta*, an Johan Agostí, scrivent, qui scriu a la scrivania d'en Girard . . . . .X. sous, .V.
15. Item, .I. libret de *Cant* scrit en pergamins . . . . .VI. sous.
16. Item, .I. *Saltiri* vell, de poca valor, al prior de sant Sabastià, prop la carnisseria de sant Pere . . . . .VI. sous, .VIII.
17. Item, unes *Hores* de pergamins, de poca valor . . . . .II. sous, .VIII.
18. Item, .I. libret scrit en paper appellat *Glosa de Imnes*, sotil . . . . .II. sous.
19. Item, .I. libre scrit en paper appellat *Tresor de pobres*, an Françoy Asbert . . . . .XIII. sous.

1433, febrer, 16

20. *lf.30v.* [...] *quasdam Constituciones scriptas*^c in pergameno, cum postibus, cohoptis^d albaldina virmilia, cum duobus gaffets et cum quinque bollis, discreto Bartholomeo Valls, notario, precio . . . . .III. lliures, .I. sou.

maig, 16

21. [...] *quendam librum vocatum Rotlandt*, test e glosa, scriptum in pergamenis, Guillelmo Comes, libraterio, precio . . . . .II. lliures, .XV. sous.

^a abans d'anotar la venda, el notari consigna la data i testimonis, dades que no creiem necessari recollir íntegrament.- ^b segueix cancel·lat precio.- ^c scriptas in interlineat.- ^d cohoptis interlineat.

¹ *Codex (C.I. Civ)* amb glossa.

² *Volumen (C.I. Civ)*.

³ *Digestum novum (C.I. Civ)*, amb glossa.

⁴ *Infortiatum (C.I. Civ)*, amb glossa.

⁵ *Digestum vetus (C.I. Civ)*, amb glossa.

⁶ Aquesta *Biblia*, juntament amb els llibres de les notes 24 i 27 -de contingut també religiós-, són els únics que s'allunyen de la matèria jurídico-normativa de la biblioteca del llicenciat Pere Girona.

⁷ Bartolus de Saxoferrato, *In Digesto novo, secunda pars*.

1432, març, 14

Inventari dels llibres relictos per Pere Girona, Llicenciat en lleis, ciutadà de Barcelona.

ACB.Julià Roure, *Inventaris i encants*, 2 abril 1432-22 agost 1457, vol. 513, fols. 15r-18r.

Item, en l'estudi del dit defunt atrobam los llibres següen < t > s:

1. Primo, un libra scrit en pergamins, ab ses po< s > ts de^a fust cubert de vert, casi groch, ab cantoneres de leutó, ab quatre gafets, appellat *Codi*, ab teste e glosa, scrit ab dos corondells. E feneix lo segon corondell del principi del^b test: "constituciones obtinere". Comensa lo darer corandell del test de la dararia: "nemias indulgencia".

2. *lf.15v.* Item, un altre libra scrit en pergamins, ab posts de fust, ab cubertes meyta[da]des vert e vermell, ab quatre gafets, appellat *Volum*. Fenex lo segon corondell del test de la primera carta: "tanto ono". E comensa lo darrer corandell del test de la darrera carta: "se cernit ad hospitem".

3. Item, un altre libra scrit en pergamins, ab pots de fust, ab cantoneres de leutó, ab quatre gafets, appellat *Digesta Nova*, scrit ab corandells, ab test e ab glosa. Ffeneix lo segon corandell de la primera carta del^d test: "hec pretor". Comensa lo darrer corandell del test de la darrera carta: "fisco obligamus".

4. Item, un altra libra scrit en pergamins, ab test e glosa, ab pots de fust, ab cantoneres de leutó, ab quatre gafets, cubert de pell negra, appellat *Inforsada*. Ffeneix lo segon corondell del test de la primera carta: "consentire pri". Comensa lo darer corandell del test de la darera carta: "edeo pretoris".

5. Item, un altre libra scrit en pergamins, ab test e glosa, ab pots de fust, ab quatre gafets, ab dues cubertes de cuyro, la una verda, l'altre groga, appellat *Digesta Vella*. Ffeneix lo segon corandell de la primera carta del test: "legentibus". Comensa lo darer corandell de la darera carta del test: "nihil scribit".

6. Item, un altre libra scrit en pergamins, ab posts de fust, ab .XIII.º claus deurats an cada post, ab cuberta de cordovà vermell empremtat, *lf.16r.* ab quatre gafets, appellat *Biblia*, escrit ab dos corondells. Feneix lo segon corandell de la primera carta: "non carna". E comença lo darer corandell de la darera carta de les Enterpretacions^f: "Zolomin".

7. Item, un altre libra scrit en paper, ab posts engrutades, ab pell blancha, appellat *Bartholl*, *Sobra la segona part de la Digesta Nova*, scrit ab corandells. Feneix lo segon corandell de la primera carta: "tutorum auctoritas". Comensa lo darer corandell de la darrera carta: "iuvens habet".

⁸ Innocentius papa IV, *Apparatus in Decretales*.

⁹ *Constitutiones i Pragmaticae*, del país? Són en llatí. Sobre els nostres textos jurídics, vegeu a més els n°s 11,17,21,25,26.

¹⁰ Bartolus de Saxoferrato, *In Digesto veteri, prima pars*.

¹¹ *Privilegia et Constitutiones Cataloniae*, en llatí.

¹² Bartolus de Saxoferrato, *In Digesto veteri, secunda pars*.

¹³ Possiblement, aquestes *Summae* són també textos de contingut jurídic.

¹⁴ *Decretales (C.I.Can)*.

¹⁵ Bartolus de Saxoferrato, *In Infortiato, secunda pars*.

¹⁶ Bartolus de Saxoferrato, *In Digesto novo, prima pars*.

8. Item, un altre libra escrit en pregamins, ab pots engrutades, cubert de pell vermella, appellat *Ignoscent*, escrit ab dos corondells. Feneix lo segon corondell de la primera carta: "nulla divet". E comensa lo darer corandell de la darrera carta: "sineget dolo".

9. Item, un altre libra escrit en paper, de forma major, appellat *Constitucions e prachmàticheas*, ab posts de fust, ab .X. claus deurats, cubert de pell blava, ab dos gafets, escrit ab dos corondells. Ffeneix lo segon corondell de la primera carta: "non habent". E comensa lo darer corandell del a derera carta escrita: "al peu de la scala".

10. Item, un altre libra escrit en forma major, escrit de paper e pergami, ab pots de fust ab tresdosa de pell vermella en l'essquena, ab quatre gafets, appellat *Bartoll, Sobre la primera part de la Digesta Vella*, escrit ab dos corondells. E feneix lo segon corondell de la primera carta: "ut patet in". E comensa lo darer corandell de la derera carta: "velper".

11. *lf.16v*. Item, un altre libra escrit en paper, de forma major, ab pots de fust, ab cubert de pell groga, ab quatre gafes, appellat *Privilegis e constitucions loqualls de Catalunya*, escrit ab dos corondells. Ffeneix lo segon corondell de la primera carta: "ffirmus ordinare". Comensa lo darer corondell de la de <rre> ra carta: "datis valentis".

12. Item, un altre libra escrit en paper de forma major, ab pots de fust, ab cuberta de pell groga^s, ab quatre gafets, appellat *Bartoll, Sobre la segona part de la Digesta Vella*, escrit ab dos corondells. Feneix lo segon corondell de la primera carta: "ibi inglo magna". Comensa lo darer corandell de la darrera carta: "deigno proximus".

13. Item, un altre libra escrit en pregamins, ab pots de fust, ab cubertes verdes, ab quatre gafets, escrit ab corondells, appellat *Summadas*. Ffeneix lo segon corondell de la primera carta: "pereum ignus persona". E comensa lo darer corondell de la darera carta: "o tempore non".

14. Item, un altre libra escrit en pregamins, test e glosa, ab pots de fust, ab cubertes vermelles, ab dos gafets, ab test e ab glosa, apellat *Decretalls*. E feneix lo segon corandell del test: "se per". Comensa lo darer corandell del test, la darera carta: "sunt bono".

15. *lf.17r*. Item, un altre libra escrit en paper, de forma major, ab pots de fust, ab cubertes verdes, ab dos gafets, appellat *Bartoll, Sobre la segona part de la Inforsada*, escrit ab dos corondells. Ffeneix la primera pàgina de la primera carta: "ius alcencorum". Comensa lo darer corandell de la darera carta: "suo vitto".

16. Item, un altre libra de paper, escrit de forma major, ab pots de fust, ab cubertes vermelles oldanes, ab quatre gafets, escrit ab corondells, appellat *Bartoll, Sobre la primera part de la Digesta Nova*, escrit ab dos corandell. Ffeneix lo segon corandell de la primera carta: "voluntates de actibus". Comensa lo darer corandell de la darera carta: "agitur hypothecaria".

¹⁷ *Usatici et Privilegia Barchinonae*.

^{18,19} Bartolus de Saxoferrato, *In Codice, prima et secunda pars*.

²⁰ En el camp del dret, com en el d'altres professions, és freqüent trobar volums miscel·lanis que recullen aportacions concretes sobre una matèria per part de diversos autors (per exemple, sobre una llei, títol o llibre concret). Aquest còdex n'és una mostra.

²¹ Més *Privilegia et Constitutiones*, en aquest cas sense concretar.

²² *Ordinacions de la Llotja*. Ha de tractar-se del *corpus* normatiu d'aquesta institució barcelonina. Ja vam veure un llibre semblant a aquest en l'inventari del prevere Pere Gros, però anomenat, en aquest cas, *Estils de Llotja* (127, 4).

²³ De la mateixa manera que es feien miscel·lànies a partir de diversos autors (nota 20), també es feien monografies, com aquestes *Repetitiones* i *Recollectae* de Bartolus de Saxoferrato.

²⁴ Petit llibre amb els *Set salms* i les *Hores de la Passió*.

^{25,26} Diversos quaderns de *Constitutiones et Privilegia Barchinonae*.

²⁷ *Flores sanctorum*, en romanç.

En Pere Girona posseïa, a més, una mena de calendari agrícola escrit en pergamí i fixat sobre una post de fusta a la paret (anterior de l'actual *Calendari del pagès*).

17. Item, un altre libra escrit en paper, de forma major, ab pots de fust, cubert de pell vermella, ab .X. claus deurats, ab quatre gafets, appellat *Usatges e privilegis de Barchinona*, escrit ab dos corondells. Feneix lo segon corendell de la primera carta: "requiserit milite". Comense lo darer corandell de la derera carta: "obligavit".

18. Item, un altre libra de paper, escrit de forma major, ab pots de fust, ab tresdosa de pell blanca en l'esquena, ab dos gafets, escrit ab dos corondells. E feneix lo segon corandell de la primera carta: "eficie utis sall". E comense lo darer corandell de la derera carta: "ut lege matris". Appellat *Bartoll, Sobre la primera part del Codi*.

19. *lf.17v*. Item, un altre libra escrit en paper, de forma major, ab pots de fust ab tresdosa de pell vermella en l'esquena, ab dos gafets, appellat *Bartoll, Sobre la segona part del Codi*, escrit ab dos corandells. Ffeneix lo segon corandell de la primera carta: "sed tempore sich". Comensa lo darer corandell de la derera carta: "hoc est casus".

20. Item, un altre libra escrit en paper, de forma major, ab pots de fust ab pell vermella^b, ab quatre gafets, appellat *De diverses repeticions de diverses doctors*, escrit a dos corendells. E feneix lo segon corandell de la primera carta: "licet alieni". Comensa lo derer corendell de la darera carta: "ponit".

21. Item, un altre libra escrit en paper, de forma manor, ab pots de fust, ab cubertes vermelles, a<b> .X. claus, ab dos gafets, appellat *Privilegis e constitucions*, escrit ab corandell. Ffeneix lo primer corendell: "se habet". Comensa lo darer corendell: "et continue".

22. Item, un altre libra escrit en paper, ab pots engrutades, cubert de blanch, de les *Ordinacions de la lotga*. Feneix la primera pàgina: "originale".

23. Item, un altre libra escrit en paper, en què ha algunes *Repeticions e Recol·lectes de Bartoll*, ab pots engrutades, cubert de negra. Feneix la primera pàgina: "libra *Digestorum*, tant non".

24. Item, un libre petit, escrit en pergamins, ab cuberta levedissa de valutⁱ negra, ab un bras d'argent, apellat *Set sams e les Ores de la Peció*.

25. *lf.18r*. Item, uns querns escrits en paper, de forma major, vells, de *Constitucions e privilegis de Barchinona*.

26. Item, dos sisterns de forma major, de *Constitucions e privilegis de Barchinona*.

27. Item, un libra escrit en paper, de forma major, ab pots de fust, ab cubertes vermelles, ab .X. claus, ab dos tancado<r>s, appellat *Flos sanctorum*, en romans.

.....

Item, una post ab un pergami en què són escrits los mesos del any e les festes e les obres que los pagesos han a fer entre l'any.

^a de fust *interlineat*.- ^b del test *interlineat*.- ^c *nemia interlineat, damunt de nemine cancel·lat*.- ^d del test *interlineat, damunt de pretor cancel·lat*.- ^e .XIII. *interlineat*.- ^f *segueix cancel·lat dolomi*.- ^g *segueix cancel·lat appellat*.- ^h *segueix cancel·lat appell <at>*.- ⁱ *segueix cancel·lat de*.